ผลของการเติมโคบอลต์ และนิกเกิลในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่มีการเติม อะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก ด้วยกระบวนการหลอมแบบอาร์ค ต่อโครงสร้างจุลภาค และความ เสถียรของเฟสแกมมาไพรม์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการและวัสดุ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2562 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย EFFECT OF COBALT AND NICKEL ADDITIONS ON MICROSTRUCTURE AND GAMMA PRIME PHASE STABILITY IN NICKEL-BASE SUPERALLOYS, GRADE INCONEL 738 WITH 1 WT.% ALUMINUM INCREASING, PREPARED BY ARC MELTING PROCESS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering in Metallurgical and Materials Engineering Department of Metallurgical Engineering FACULTY OF ENGINEERING Chulalongkorn University Academic Year 2019 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการเติมโคบอลต์ และนิกเกิลในโลหะผสมพิเศษเนื้อ
	พื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่มีการเติมอะลูมิเนียมเพิ่ม
	1% โดยน้ำหนัก ด้วยกระบวนการหลอมแบบอาร์ค ต่อ
	โครงสร้างจุลภาค และความเสถียรของเฟสแกมมาไพรม์
โดย	นายวิชชเวศร์ ก่อธรรมนิเวศน์
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการและวัสดุ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพร โรจน์หิรัญสกุล

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

	<u> </u>	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
	(ศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล)	
คณะกรรมก	าารสอบวิทยานิพนธ์	ประธานกรรมการ
	(ศาสตราจารย์ ดร.กอบบุญ หล่อทองคำ)	
		อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว)	ITY อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพร โรจน์หิรัญสกุล)	
		กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ ดร.เสกศักดิ์ อัสวะวิสิทธิ์ชัย)	
		กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
	(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีรัตน์ ผลศิลป์)	

วิชชเวศร์ ก่อธรรมนิเวศน์ : ผลของการเติมโคบอลต์ และนิกเกิลในโลหะผสมพิเศษเนื้อ พื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่มีการเติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก ด้วย กระบวนการหลอมแบบอาร์ค ต่อโครงสร้างจุลภาค และความเสถียรของเฟสแกมมา ไพรม์. (EFFECT OF COBALT AND NICKEL ADDITIONS ON MICROSTRUCTURE AND GAMMA PRIME PHASE STABILITY IN NICKEL-BASE SUPERALLOYS, GRADE INCONEL 738 WITH 1 WT.% ALUMINUM INCREASING, PREPARED BY ARC MELTING PROCESS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว, อ.ที่ปรึกษา ร่วม : ผศ. ดร.ธนพร โรจน์หิรัญสกุล

งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการเติมธาตุนิกเกิล และโคบอลต์ ใน ปริมาณที่แตกต่างกันในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่เติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก และหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ ผลการทดลองที่ได้หลังจากชิ้นงานผ่าน กรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วยการทำละลาย ที่อุณหภูมิ 1175°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง และ การบ่มแข็ง ที่อุณหภูมิ 845°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง แสดงให้เห็นว่าการเพิ่มธาตุผสม นิกเกิล ลงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจะเป็นการเพิ่มความเสถียรของโครงสร้างพื้น รวมทั้ง ้นิกเกิลยังเป็นธาตุหลักที่ใช้ในการ สร้างอนุภาคแกมมาไพรม์ อีกด้วย ในขณะที่การเพิ่มธาตุผสม โคบอลต์ ส่งผลให้อัตราการโตของอนุภาคแกมมาไพรม์ลดลง โดยหลังการจำลองการใช้งานที่ อุณหภูมิ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ชิ้นงานที่มีการเติมธาตุผสมโคบอลต์ 6 %โดยน้ำหนัก จะมี ขนาดอนุภาคแกมมาไพรม์เล็กที่สุดคือขนาด 0.086 ตารางไมครอน และหลังจำลองการใช้งานที่ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ชิ้นงานที่มีการเติมธาตุผสมโคบอลต์ 4.5 %โดยน้ำหนัก ้จะมีขนาดอนุภาคแกมมาไพรม์เล็กที่สุดคือขนาด 1.041 ตารางไมครอน นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวอย่างที่มีการเพิ่มธาตุผสมอะลูมิเนียม 1% โดยน้ำหนัก จะมีอัตราการโตของอนุภาคไพรม์ ทั้ง กรณีหลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง และกรณีหลังการจำลองการใช้ ้งานที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง มีค่ามากกว่า ชิ้นงานที่ไม่มีการเติม ธาตุผสม อะลูมิเนียมเพิ่ม

สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการและวัสดุ	ลายมือชื่อนิสิต
ปีการศึกษา	2562	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
		ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5970457921 : MAJOR METALLURGICAL AND MATERIALS ENGINEERING KEYWORD:

Witchawet Korthamniwet : EFFECT OF COBALT AND NICKEL ADDITIONS ON MICROSTRUCTURE AND GAMMA PRIME PHASE STABILITY IN NICKEL-BASE SUPERALLOYS, GRADE INCONEL 738 WITH 1 WT.% ALUMINUM INCREASING, PREPARED BY ARC MELTING PROCESS. Advisor: Asst. Prof. PANYAWAT WANGYAO, Ph.D. Co-advisor: Asst. Prof. Tanaporn Rojhirunsakool, Ph.D.

The effects of Nickel and Cobalt additions to Inconel 738 with 1 wt.% addition of Aluminium were studied and evaluated. The alloys with various contents of Nickel and Cobalt were prepared using vacuum arc melting process. All alloys were heat treated with standard heat treatment procedure, which consists of solution treatment at temperature of 1175°C for 4 hr. and precipitation aging at temperature of 845°C for 24 hr. The increase of Nickel content enhances the stability of gamma prime particles and gamma matrix as well as helps the formation of gamma prime particles. In case of Cobalt, the coarsening rate of gamma prime paticles is decreased with increasing Cobalt content. After long-term exposure at temperature of 900°C for 400 hours, the average gamma prime particle area (size) has the lowest value (only 0.086 um²) in specimen with 6 wt.% Co addition. However, the smallest particle size (1.041 um²) was found in specimen with 4.5 wt.% Co addition after long-term exposure at temperature of 1000°C for 400 hours. Furthermore, the further addition of Aluminium to Inconel 738 results in size and area density of gamma prime phase increasing and the faster growth of gamma prime particles after long-term heating compared to those of the standard Inconel 738.

Field of Study:	Metallurgical and Materials	Student's Signature
,	5	5
	Engineering	
Academic Year:	2019	Advisor's Signature
		Co-advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

้วิทยานิพนธ์นี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญญวัชร์ วังยาว ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนพร โรจน์หิรัญสกุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ข้าพเจ้า ้ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ถ่ายทอดความรู้ อบรมสั่งสอน และให้คำแนะนำระหว่างการวิจัย ตลอดจนช่วยคิดแก้ไขปัญหา และแก้ไขวิทยานิพนธ์จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. กอบบุญ หล่อทองคำ ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สำหรับการ ตรวจสอบและแก้ไขวิทยานิพนธ์ รวมทั้งอบรมสั่งสอน และให้คำแนะนำต่างๆ ขอขอบพระคุณ รอง ศาสตราจารย์ ดร. เสกศักดิ์ อัสวะวิสิทธิ์ชัย และ รองศาสตราจารย์ ดร. สุรีรัตน์ ผลศิลป์ ซึ่งเป็นกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ที่สละเวลาเพื่อเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการ เขียนวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ภาควิชาวิศวกรรมโลหการทุกท่านสำหรับการอบรมสั่งสอน และให้ความรู้ ตลอดมา ขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ธุรการ และครูปฏิบัติการภาควิชาวิศวกรรมโลหการทุก ้ท่าน ที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ รวมทั้งให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าตลอดมา ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. นิธิ แสนอาจหาญ และ ดร. สิริวรรณ สกุลตันเจริญชัย สำหรับการให้คำแนะนำทั้งทางวิชาการ และ การใช้ชีวิตเสมอมา ขอขอบพระคุณทุนจากโครงการแผนพัฒนาวิชาการจุฬาฯ สร้างเสริมพลังจุฬาฯ ก้าว สู่ศตวรรษที่ 2 ที่ให้ทุนสำหรับค่าใช้จ่ายอุดหนุนงานวิจัยในการศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิต ขอขอบพระคุณ บุคลากรของสถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ และบุคลากรของศูนย์เครื่องมือวิจัย ้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความกรุณาในการทดสอบชิ้นงานด้วยกล้อง จุลทรรศน์แบบส่องกราด ขอบคุณนางสาวนภัส เกียรติวิศาลกิจ และนางสาวอาภาพร นรารักษ์ มหาบัณฑิตภาควิชาวิศวกรรมโลหการและวัสดุที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการอบชิ้นงานนี้สำเร็จด้วยดี สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่เคารพรักของข้าพเจ้าที่คอยให้กำลังใจ ให้ความรัก และ สนับสนุนด้านการศึกษามาโดยตลอด รวมทั้งขอขอบคุณพี่ๆน้องๆ ที่คอยให้กำลังใจเสมอมา

วิชชเวศร์ ก่อธรรมนิเวศน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	9
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ຊ
สารบัญตาราง	សូ
สารบัญรูปภาพ	ฦ
บทที่ 1	1
บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2าณาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5
ทบทวนวรรณกรรม GHULALONGKORN UNIVERSITY	5
2.1 โลหะผสมพิเศษ	5
2.2 โครงสร้างจุลภาคในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล	7
2.2.1 เนื้อพื้นแกมมา (Gamma matrix, γ)	7
2.2.2 แกมมาไพรม์ (Gamma prime, γ ')	8
2.2.3 คาร์ไบด์ (carbides)	8
2.2.4 TCP phases	10
2.3 อิทธิพลของธาตุผสมในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล	11

2.4 โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 (Inconel 738, IN 738)	12
2.4.1 สมบัติทางกายภาพของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738	14
2.4.2 สมบัติทางกลของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738	16
2.4.3 กรรมวิธีทางความร้อนในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738	17
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลของโคบอลต์ในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิล	18
2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลของอะลูมิเนียมในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิล	23
2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลของนิกเกิลในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิล	29
บทที่ 3	31
ขั้นตอนและวิธีการทดลอง	31
3.1 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
3.1.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมชิ้นงาน	31
3.1.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมผิวชิ้นงาน	31
3.1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการจำลองการใช้งาน และการวิเคราะห์ผลการทดลอง	32
3.2 ขั้นตอนการทำวิจัย	32
3.2.1 ขั้นตอนการเตรียม และการหลอมชิ้นงาน	32
3.2.2 ขั้นตอนการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง	37
3.3 แผนผังขั้นตอนทำการทดลอง	39
3.4 แผนดำเนินงานวิจัย และเวลา	40
บทที่ 4	41
ผลการทดลองและวิเคราะห์ผล	41
4.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์ส่วนผสมทางเคมีโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโล ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ด้วยเทคนิค EDS	หะ
(Energy Dispersive X-ray Spectroscopy)	41

4.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ
ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังการหลอม
ละลายแบบอาร์กสุญญากาศ
4.3 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังการทำละลาย ที่อุณหภูมิ 1175 ⁰ C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง
 4.3.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง
4.4 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังการหลอม ละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175 ^o C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845 ^o C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง
4.4.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845 ⁰ C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง
4.4.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด (Scanning electron microscope, SEM) ภายหลังบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845 ⁰ C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง
4.5 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังจำลองการใช้ งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
4.5.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

4.5.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด (Scanning electron microscope, SEM) ภายหลังจำลองการใช้งาน อณหภมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง59
4.6 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังจำลองการใช้ งานอุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
4.6.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
4.6.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด (Scanning electron microscope, SEM) ภายหลังจำลองการใช้งาน อุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
บทที่ 5
สรุปผลการทดลอง และข้อเสนอแนะ
5.1 สรุปผลการทดลอง
5.2 ข้อเสนอแนะ
ภาคผนวก ก ส่วนผสมทางเคมีของชิ้นงานในแต่ละบริเวณ ที่ตรวจสอบด้วย EDS
ภาคผนวก ข โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานหลังการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175 ⁰ C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง87
ภาคผนวก ค โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานหลังการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845 ⁰ C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง93
ภาคผนวก ง โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานหลังการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
ภาคผนวก จ โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานหลังการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400
ชั่วโมง105
บรรณานุกรม111
ประวัติผู้เขียน113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ปริมาณธาตุผสมต่างๆที่อยู่ในโลหะผสมพิเศษทั้ง 3 กลุ่ม [3]	7
ตารางที่ 2.2 ปริมาณธาตุผสมต่างๆที่อยู่ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 [9]	. 13
ตารางที่ 2.3 ค่าความร้อนจำเพาะ และค่าการนำความร้อนของ IN 738 [9]	. 14
ตารางที่ 2.4 ค่า Modulus of elasticity และค่า Poisson's Ratio ของ IN 738 [9]	. 15
ตารางที่ 2.5 สมบัติการทดลองดึงของ IN 738C และIN 738LC ที่อุณหภูมิห้อง [9]	. 16
ตารางที่ 2.6 สมบัติการทดลองดึงของ IN 738 ที่อุณหภูมิต่างๆ [9]	. 16
ตารางที่ 2.7 ผลการทดสอบความคืบของ IN 738 [9]	. 17
ตารางที่ 2.8 เงื่อนไขการทำสารละลายเนื้อเดียวของชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น [11]	. 21
ตารางที่ 2.9 เงื่อนไขกรรมวิธีทางความร้อนที่ใช้ในการทดลอง [12]	. 24
ตารางที่ 3.1 ร้อยละโดยน้ำหนักของ IN 738, โคบอลต์, นิกเกิล และอะลูมิเนียม ที่ต้องการเตรียม ชิ้นงานแต่ละชิ้น	ใน 33
ตารางที่ 3.2 น้ำหนักของโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 และน้ำของธาตุผสมต่างๆที่ ในชิ้นงานแต่ละชิ้น	ใช้ 33
ตารางที่ 3.3 ร้อยละโดยน้ำหนักจริงของ IN 738, โคบอลต์, นิกเกิล และอะลูมิเนียม ที่เตรียมใน ชิ้นงานแต่ละชิ้น	34
ตารางที่ 3.4 ร้อยละโดยน้ำหนักของแต่ละธาตุจากการอ้างอิงผล OES ในชิ้นงาน 0 ของชิ้นงาน 0 ชิ้นงาน 5	- 34
ตารางที่ 3.5 ร้อยละโดยน้ำหนักของแต่ละธาตุจากการอ้างอิงผล EDS ในชิ้นงาน 0 ของชิ้นงาน 0 ชิ้นงาน 5	- 35
ตารางที่ 4.1 แสดงส่วนผสมทางเคมีโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์	41
ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงอัตราส่วน Ni : Co ในชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโล ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์	เหะ 48

CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.1 รูปลักษณะเครื่องยนต์ส่วนปีกของเครื่องบินเจ็ทที่มีการใช้งานโลหะผสมพิเศษ [6]	. 5
รูปที่ 2.2 ลักษณะโครงสร้างแบบ เฟซเซ็นเตอร์คิวบิก (Face-centered cubic, FCC) [7]	. 7
รูปที่ 2.3 ลักษณะโครงสร้างเฟสเซ็นเตอร์คิวบิกของแกมมาไพรม์ [8]	. 8
รูปที่ 2.4 ลักษณะคารไบด์ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล [3] 1	10
รูปที่ 2.5 ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวเนื่องจากความร้อน ณ ที่อุณหภูมิต่างๆ และค่าเฉลี่ยจาก อุณหภูมิ 70°F ถึงอุณหภูมิที่สนใจ [9]1	15
รูปที่ 2.6 เดนไดรต์ที่ได้หลังหลอมของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่างกัน (a) (wt.% (b) 5wt.% (c) 10wt.% และ(d) 15wt.% [10]1	0 19
รูปที่ 2.7 ลักษณะของ γ' ที่แกนเดนไดรต์ของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่าง กัน (a) 0 wt.% (b) 5 wt.% (c) 10 wt.% และ(d) 15 wt.% [10]	19
รูปที่ 2.8 ลักษณะของ γ' ที่บริเวณใกล้ขอบเดนไดรต์ของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่างกัน (a) 0 wt.% (b) 5 wt.% (c) 10 wt.% และ(d) 15 wt.% [10]	0 20
รูปที่ 2.9 ลักษณะของ γ' ที่ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่างกัน (a) 0 wt.% (b) 5 wt.% (c) 10 w.t% และ(d) 15 wt.% [10]	20
รูปที่ 2.10 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง k และธาตุผสมต่างๆ ในชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น [11]	21
รูปที่ 2.11 ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน (a) S1, (b) S2 และ(c) S3หลังผ่านการบ่มแข็ง [11 	.] 22
รูปที่ 2.12 ลักษณะของอนุภาค γ' ในชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น หลังผ่านการจำลองการใช้งานที่ 1000°C โด (a) – (d) คือชิ้นงาน S1, (e) – (h) คือชิ้นงาน S2, (i) – (l) คือชิ้นงาน S3 ที่ระยะเวลา 100, 200, 500 และ 1000 ชั่วโมง ตามลำดับ [11]	ย 22
รูปที่ 2.13 ลักษณะของ TCP ในชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น หลังผ่านการจำลองการใช้งานที่ 1000°C โดย (a) (d) คือชิ้นงาน S1, (e) – (h) คือชิ้นงาน S2, (i) – (l) คือชิ้นงาน S3 ที่ระยะเวลา100, 200, 500 และ 1000 ชั่วโมง ตามลำดับ [11]	- ะ 23

รูปที่ 2.14 โครงสร้างจุลภาคของ IN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านการทำละลายเนื้อเดียว 1125°C/6 h และบ่มแข็ง 845°C/24 h (AC) [12]24
รูปที่ 2.15 โครงสร้างจุลภาคของ IN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านการทำละลายเนื้อเดียว 1185°C/6 hr. และบ่มแข็ง 845°C/24 hr. (AC) [12]25
รูปที่ 2.16 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของความแข็ง และอุณหภูมิการทำละลายชอง IN 738 ที่มี ปริมาณ Al แตกต่างกัน [12]
รูปที่ 2.17 ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของ IN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านกรรมวิธีทาง ความร้อน [13]
รูปที่ 2.18 ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของIN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านการจำลอง การ ใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C นาน 110 ชั่วโมง [13]
รูปที่ 2.19 ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของIN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านการจำลอง การ ใช้งานที่อุณหภูมิ 1000°C นาน 110 ชั่วโมง [13]28
รูปที่ 2.20 พฤติกรรมการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 900°C [13]
รูปที่ 2.21 พฤติกรรมการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1000°C [13]
รูปที่ 3.1 ลักษณะเตาหลอมแบบอาร์ค (Arc melting Furnace) model No. SA-200
รูปที่ 3.2 แผนภาพลักษณะการจำลองการใช้งาน
รูปที่ 3.3 แผงผังขั้นตอนทำการทดลอง
รูปที่ 4.1 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ รูปจาก กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5
รูปที่ 4.2 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175 ^O C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5 44
รูปที่ 4.3 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ

และทำละลายที่อุณหภูมิ 1175 ⁰ C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์กล้องจุลทรรศน์
อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง)
ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5
รูปที่ 4.4 กราฟแสดงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' หลังการทำละลายในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.5 กราฟแสดงสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ' หลังการทำละลายในแต่ละชิ้นงาน 47
รูปที่ 4.6 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175 ^o C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845 ^o C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5
รูปที่ 4.7 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5
รูปที่ 4.8 กราฟแสดงค่าความกลมโดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.9 กราฟแสดงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.11 กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง บ่มแข็งที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงาน (มองกราฟด้านบน)
รูปที่ 4.12 กราฟแสดงสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละชิ้นงาน 55
รูปที่ 4.13 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

รูปที่ 4.14 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 7250 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5
รูปที่ 4.15 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5
รูปที่ 4.16 กราฟแสดงค่าความกลมโดยเฉลี่ยของอนุภาค γ ' ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ในแต่ละชิ้นงาน60
รูปที่ 4.17 กราฟแสดงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็น เวลา 400 ชั่วโมง ในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.18 กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง จำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมงที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.19 กราฟแสดงสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ'ภายหลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
รูปที่ 4.20 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5
รูปที่ 4.21 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 7250 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

รูปที่ 4.22 กราฟแสดงสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ 'ภายหลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง67
รูปที่ 4.23 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน5
รูปที่ 4.24 กราฟแสดงค่าความกลมโดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ขนาดใหญ่ ภายหลังจำลองการใช้งาน อุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.25 กราฟแสดงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ขนาดใหญ่ ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.26 กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง จำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000 ⁰ C เป็นเวลา 400 ชั่วโมงที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงาน
รูปที่ 4.27 กราฟเปรียบเทียบขนาดอนุภาค γ' ภายหลังการจำลองการใช้งานที่ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง และภายหลังการจำลองการใช้งานที่ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University ณ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

โลหะผสมพิเศษ (Superalloys) [1] ถูกพัฒนาขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วง คริสต์ศักราช 1930 เพื่อพัฒนาหาวัสดุที่สามารถทนความร้อนได้ดีมาใช้งานแทน สแตนเลสสตีลใน เครื่องยนต์อากาศยาน โดยเริ่มต้นพัฒนาจากโลหะผสมนิโครม (Nichrome alloy) ซึ่งเป็นโลหะผสมที่ มีปริมาณธาตุ นิกเกิล (Nickel, Ni) ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก และปริมาณธาตุ โครเมียม (Chromium, Cr) 20 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก จนกระทั่งคริสต์ศักราช 1940 ได้มีการพัฒนาโลหะผสม พิเศษสำเร็จเป็นครั้งแรกคือ นิโมนิก 75 (Nimonic 75) ซึ่งเกิดจากการผสมนิโครมข้ากับ ไทเทเนียม (Titanium, Ti) 0.3 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก และคาร์บอน (Carbon, C) 0.1 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ทำให้มีสมบัติทางกลที่อุณหภูมิสูงที่ดี

โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล (Nickel based superalloys) เป็นโลหะผสมพิเศษประเภท หนึ่งที่มีเนื้อพื้นเป็นนิกเกิล และมีการผสมธาตุอื่นลงไปเช่น โครเมียม (Chromium, Cr), อะลูมิเนียม (Aluminium, Al), ไทเทเนียม (Titanium, Ti) เป็นต้น เพื่อพัฒนาสมบัติทางกลที่อุณหภูมิสูงให้ดี ยิ่งขึ้น โดยในปัจจุบันมีการใช้งานโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลอยู่หลายเกรดเช่น จีทีดี 111 (GTD 111), ยูดิเมท 500 (Udimet 500), เอ็มจีเอ 1400 (MGA 1400), อินโคเนล 738 (Inconel 738, IN738) เป็นต้น โดยโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลแต่ละเกรดมีชนิดธาตุผสม และปริมาณของธาตุ ผสมแตกต่างกันไปเพื่อให้ได้คุณสมบัติที่ดีเหมาะสมต่อการใช้งานในงานที่แตกต่างกันไป

โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 (Inconel 738, IN738) ถูกพัฒนาขึ้นที่ Paul D. Merica Research Laboratory **[2]** โดยจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเพื่อต้องการโลหะผสม พิเศษชนิดใหม่ที่มีความแข็งแรงเหมือนโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 713 (Inconel 713, IN713) และมีคุณสมบัติความต้านทานการทำปฏิกิริยากับสารประกอบกำมะถัน (Sulfidation resistance) และความต้านทานการรวมตัวกับออกซิเจน (Oxidation Resistance) ที่อุณหภูมิสูง เหมือนโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดยูดิเมท 500 โดยปัจจุบันในประเทศไทยมีการใช้โลหะผสม พิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ในอุตสาหกรรมโรงไฟฟ้าพลังกังหันก๊าซโดยใช่โลหะผสม พิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ในอุตสาหกรรมโรงไฟฟ้าพลังกังหันก๊าซโดยใช่โลหะผสม blades) โดยอุณหภูมิที่ใช้งานใบพัดของเครื่องยนต์กังหันก๊าซอยู่ในช่วงอุณหภูมิ 730 – 1,370 องศา เซลเซียส ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่สูงมากและหากมีการใช้งานที่อุณหภูมิสูงมากเป็นเวลานานจะทำให้สมบัติ ทางกลที่อุณหภูมิสูงของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเปลี่ยนแปลงไป

สมบัติทางกลที่อุณหภูมิสูงของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจะเปลี่ยนแปลงไปนั้นมาจาก การที่โครงสร้างจุลภาคของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเปลี่ยนแปลงไป **[3]** เช่นเฟสแกมมาไพรม์ (Gamma prime, γ') และเฟสคาร์ไบด์ซึ่งทั้งคู่เป็นกลไกที่สำคัญในการให้ความแข็งแรงในโลหะผสม พิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลนั้นมีขนาด และรูปทรงเปลี่ยนแปลงไปจากก่อนหน้าการใช้งานที่อุณหภูมิสูงเป็น เวลานาน หรือการเกิดขึ้นมาของเฟสที่มีความเปราะและเป็นจุดศูนย์รวมความเค้น (Topologically close-packed phase, TCP phase) ก็สามารถทำให้สมบัติทางกลที่อุณหภูมิสูงของโลหะผสมพิเศษ เนื้อพื้นนิกเกิลเปลี่ยนแปลงไปได้ โดยปกติการเติมธาตุผสมเพิ่มเติมลงในโลหะผสมพิเศษจะสามารถ ปรับปรุงให้โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลมีความเสถียรของโครงสร้างจุลภาคเมื่อผ่านการใช้งานที่ อุณหภูมิสูงเป็นเวลานานได้ดียิ่งขึ้นดังนั้นในงานวิจัยนี้จะทำการศึกษาผลของธาตุ โคบอลต์ (Cobalt ,Co) อะลูมิเนียม(Aluminium, Al) และนิกเกิล (Nickel, Ni) ในปริมาณธาตุผสมที่แตกต่างกันที่ใส่ ผสมลงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ต่อโครงสร้างจุลภาค และความเสถียร ของโครงสร้างจุลภาคหลังจากผ่านการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิสูงเป็นระยะเวลานานเพื่อใช้เป็น แนวทางในการหาส่วนผสมที่เหมาะสมของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดใดหมูดินทูมิสูงเป็นระยะเวลานานเพื่อใช้เป็น

1.2 วัตถุประสงค์

ุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

 1.2.1 เพื่อศึกษาผลของธาตุผสมนิกเกิล โคบอลต์ และนิกเกิลผสมโคบอลต์ที่เติมลงในโลหะ ผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่มีการเติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก ต่อ โครงสร้างจุลภาค และความเสถียรของโครงสร้างจุลภาคหลังจากผ่านการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ สูงเป็นระยะเวลานาน

 1.2.2 เพื่อศึกษาเฟสต่างๆในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลที่อาจจะเกิดขึ้นมาหลังจากผ่าน การจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิสูงเป็นระยะเวลานาน

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางความเป็นไปได้ในการผลิตโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดใหม่ที่ มีความเสถียรชองโครงสร้างจุลภาคที่อุณหภูมิสูงเป็นเวลานานได้ดียิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตการศึกษา

 1.3.1 ศึกษาปริมาณธาตุผสมต่างๆที่อยู่ในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่ได้ รับมาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตด้วยเครื่องมือสปาร์กออพทิคอลอิมิสชันสเปกโทรมิเตอร์ (Spark optical emission spectrometer, OES)

 1.3.2 ศึกษาโครงสร้างจุลภาคของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ก่อน และหลังเพิ่มเติมธาตุผสม อะลูมิเนียม 1.0% โดยน้ำหนัก การเติมธาตุโคบอลต์ 1.5%, 3.0%, 4.5%,
 6.0% โดยน้ำหนัก และการเติมธาตุนิกเกิล 1.5%, 3.0%, 4.5%, 6.0% โดยน้ำหนัก หลังทำการหลอม ด้วยเตาอาร์ค (Electric Arc Furnace) ภายใต้บรรยากาศก๊าซอาร์กอน

1.3.3 ศึกษาโครงสร้างจุลภาคหลังการทำละลาย (solution heat treatment) ที่อุณหภูมิ1,175 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 4 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM)

1.3.4 ศึกษาโครงสร้างจุลภาคหลังทำการบ่มแข็ง (Aging) ที่อุณหภูมิ 845 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 24 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning electron microscope, SEM)

 1.3.5 ศึกษาโครงสร้างจุลภาคหลังทำการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900 องศาเซลเซียส และ1000 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลานาน 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราด (Scanning electron microscope, SEM)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบถึงผลของการเติมธาตุผสมนิกเกิล โคบอลต์ และนิกเกิลผสมโคบอลต์ที่เติมลงใน โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่มีการเติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก ต่อ โครงสร้างจุลภาค และความเสถียรของโครงสร้างจุลภาคหลังจากผ่านการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ สูงเป็นระยะเวลานาน

1.4.2 ทราบถึงความเป็นไปได้ของเฟสต่างๆในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลที่อาจจะเกิด ขึ้นมาหลังจากผ่านการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิสูงเป็นระยะเวลานาน 1.4.3 ทราบถึงแนวทางความเป็นไปได้ในการผลิตโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดใหม่ที่มี ความเสถียรชองโครงสร้างจุลภาคที่อุณหภูมิสูงเป็นเวลานานได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม

2.1 โลหะผสมพิเศษ [1, 3-5]

โลหะผสมพิเศษถูกพัฒนาขึ้นครั้งแรกเพื่อใช้งานที่อุณหภูมิสูงแทนสแตนเลสสตีล โดยโลหะ ผสมพิเศษมีสมบัติเด่นในเรื่องมีความแข็งแรงที่อุณหภูมิสูง มีความต้านทานความล้า (fatigue) ที่ดี มี การทดความคืบ (Creep Resistant) สูง และมีความต้านทานการกัดกร่อน (Corrosion Resistant) ที่อุณหภูมิสูง ด้วยสมบัติเด่นเหล่านี้โลหะผสมพิเศษจึงถูกนำมาใช้งานในงานที่มีการใช้อุณหภูมิ มากมาย เช่นการใช้งานโลหะผสมพิเศษในอุตสาหกรรมโรงไฟฟ้าพลังกังหันก๊าซโดยใช่โลหะผสมพิเศษ ในส่วนของใบพัดของเครื่องยนต์กังหันก๊าซ (Gas turbine blades) โดยอุณหภูมิที่ใช้งานใบพัดของ เครื่องยนต์กังหันก๊าซอยู่ในช่วงอุณหภูมิ 730 – 1,370 องศาเซลเซียส การใช้งานเป็นซิ้นส่วนส่วน ใบพัด (turbine blades) ในเครื่องยนต์ส่วนปีกของเครื่องบินเจ็ท ซึ่งมีการใช้งานที่อุณหภูมิสูงถึง 1,390 องศาเซลเซียส เป็นต้น

รูปที่ 2.1 รูปลักษณะเครื่องยนต์ส่วนปีกของเครื่องบินเจ็ทที่มีการใช้งานโลหะผสมพิเศษ [6]

โลหะผสมพิเศษนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มตามธาตุที่เป็นเนื้อพื้นของโลหะผสมพิเศษ กลุ่มที่ 1 โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล (Nickel base superalloys)

เป็นโลหะผสมพิเศษที่มีส่วนผสมหลักเป็นนิกเกิลโดยปกติมีนิกเกิลผสมอยู่ในปริมาณมากกว่า 40% โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลนั้นจะมีกลไกการเพิ่มความแข็งแรงหลักๆ 3 ส่วนคือ จากการเกิด สารละลายของแข็ง (Solid solution strengthening), จากตะกอนแกมมาไพรม์ (Gamma prime, γ') และจากเฟสคาร์ไบด์ที่กระจายตัวอย่างสม่ำเสมอ นอกจากสามส่วนหลักนี้ ในโลหะผสมพิเศษเนื้อ พื้นนิกเกิลที่มีการเติมไนโอเบียม จะมีการกลไกการเพิ่มความแข็งแรงจากตะกอนแกมมาดับเบิ้ลไพรม์ (Gamma double prime, γ'') โลหะผสมพิเศษกลุ่มนี้มีการใช้งานอย่างกว้างขวางทั้งใน อุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้า อุตสาหกรรมเครื่องบิน อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ใช้เป็นโลหะผสมเพื่อความ ต้านทานแม่เหล็กและไฟฟ้า เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นเหล็ก-นิกเกิล (Iron – Nickel base superalloys)

โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นเหล็ก-นิกเกิลจะมีส่วนผสมหลักคือ นิกเกิล 25 – 60 % และเหล็ก 15 – 60 % โลหะผสมพิเศษกลุ่มนี้จะมีกลไกการเพิ่มความแข็งแรงเหมือนโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นเหล็ก-นิกเกิล จะมีการลดปริมาณส่วนผสมของนิกเกิลลงน้อยกว่าโลหะผสม พิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล แต่จะเพิ่มส่วนผสมของเหล็กขึ้นมาแทนส่วนผสมนิกเกิลที่ลดลง โดยการเพิ่ม ส่วนผสมของเหล็กแทนส่วนผสมของนิกเกิลมีข้อดีคือทำให้ต้นทุนในการผลิตโลหะผสมพิเศษมีราคาถูก ลง แต่จะทำให้ใช้งานโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นเหล็ก-นิกเกิลได้ช่วงอุณภูมิที่ต่ำกว่าโลหะผสมพิเศษเนื้อ พื้นนิกเกิล

กลุ่มที่ 3 โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นโคบอลต์ (Cobalt-base superalloys)

โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นโคบอลต์มีส่วนผสมหลักคือโคบอลต์ โดยทั่วไปจะมีส่วนผสมของ โคบอลต์อยู่ในช่วง 35-60% โลหะผสมพิเศษกลุ่มนี้จะมีกลไกการเพิ่มความแข็งแรงเพียง 2 ส่วน คือ จากการเกิดสารละลายของแข็ง และจากเฟสคาร์ไบด์ที่กระจายตัวอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากโลหะผสม พิเศษกลุ่มนี้มีส่วนผสมหลักเป็นโคบอลต์ทำให้โลหะผสมพิเศษกลุ่มนี้มีน้ำหนักมากกว่าสองกลุ่มแรก ดังนั้นการใช้งานโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นโคบอลต์จะเหมาะสมกับการใช้เป็นชิ้นส่วนในงานที่ไม่มีการ เคลื่อนที่

	เปอร์เซ็น (wt.%)			
ธาตุผสม	กลุ่ม Ni base และ	กลุ่ม Co base		
	Fe-Ni base			
Cr	5 - 25	19 - 30		
Mo, W	0 - 12	0 - 11		
Al	0 - 6	0 – 4.5		
Ti	0 - 6	0 - 4		
Со	0 - 20			
Ni		0 - 22		
Nb	0 - 5	0 - 4		
Ta	0 - 12	0 - 9		
Re	0 - 6 0 - 2			

ตารางที่ 2.1 ปริมาณธาตุผสมต่างๆที่อยู่ในโลหะผสมพิเศษทั้ง 3 กลุ่ม [3]

2.2 โครงสร้างจุลภาคในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล [1, 3, 7, 8]

ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจะมีโครงสร้างจุลภาคหลักอยู่ 4 ส่วน คือ

2.2.1 เนื้อพื้นแกมมา (Gamma matrix, γ)

เนื่องจากโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล มีปริมาณนิกเกิลสูงทำให้โครงสร้างเนื้อพื้น γ มี โครงสร้างผลึกเป็น เฟซเซ็นเตอร์คิวบิก (Face-centered cubic, FCC) หรือออสเทนไนต์(Austenite) ทำให้ γ มีสมบัติทางไฟฟ้าเป็น nonmagnetic ภายในเนื้อพื้นแกมมาจะมีปริมาณธาตุที่สามารถเพิ่ม ความแข็งแรงของโลหะผสมพิเศษแบบสารละลายของแข็งอยู่มาก เช่น โคบอลต์, เหล็ก, โครเมียม, โม ลิดีนัม และทั้งสเตน โดยโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลทุกเกรดจะต้องมีเนื้อพื้นเป็นเฟส γ

รูปที่ 2.2 ลักษณะโครงสร้างแบบ เฟซเซ็นเตอร์คิวบิก (Face-centered cubic, FCC) [7]

2.2.2 แกมมาไพรม์ (Gamma prime, **γ**')

แกมมาไพรม์ เป็นสารประกอบเชิงโลหะ (Intermetallic compound) มีโครงสร้างผลึก เหมือนเนื้อพื้นแกมมา คือเฟซเซ็นเตอร์คิวบิก และมีสูตรทางเคมีคือ A₃B โดย A คือ นิกเกิล และ B คือ ธาตุที่ละลายอยู่ในเนื้อพื้น เช่น อะลูมิเนียม ไทเทเนียม แกมมาไพร์มมักพบอยู่ในรูป Ni₃(Al,Ti)

รูปที่ 2.3 ลักษณะโครงสร้างเฟสเซ็นเตอร์คิวบิกของแกมมาไพรม์ [8]

การเกิดอนุภาคแกมมาไพรม์ตกตะกอนบนเนื้อพื้น หากอนุภาคแกมมาไพรม์มีขนาดที่ เหมาะสมจะสามารถช่วยเพิ่มความแข็งแรงแรงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลได้ เนื่องจากตะกอน แกมมาไพรม์จะไปขัดขวางการเคลื่อนที่ของดิสโลเคชัน (Dislocation)

เนื่องจากธาตุผสมที่ละลายอยู่ในเนื้อพื้นมีขนาดอะตอมไม่เท่ากับขนาดอะตอมของนิกเกิลทำ ให้ค่า แลตทิซ พารามิเตอร์ (lattice parameters) ของเนื้อพื้นแกมมา และแกมมาไพรม์มีค่าไม่ เท่ากัน โดยความแตกต่างแลตทิซ พารามิเตอร์นี้จะเรียกว่าแลตทิซมิสแมตซ์ (Lattice mismatch) ซึ่ง แลตทิซมิสแมตซ์นั้นจะเป็นตัวกำหนดลักษณะรูปร่างของแกมมาไพรม์ ที่จะเกิดขึ้นมา กรณีค่าแลตทิซ มิสแมตซ์อยู่ในช่วง 0 – 0.2 % อนุภาคแกมมาไพรม์จะมีลักษณะรูปร่างทรงกลม กรณีแลตทิซมิสแม ตซ์อยู่ในช่วง 0.5 - 1 % อนุภาคแกมมาจะมีลักษณะลูกบาศก์ และกรณีค่าแลตทิชมิสแมตซ์มากกว่า 1.25 % ตะกอนแกมมาไพรม์จะมีลักษณะเป็นแผ่น **[3]**

2.2.3 คาร์ไบด์ (carbides) [1, 3]

ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลนั้นมีปริมาณคาร์บอนผสมอยู่ 0.02 – 0.2 % ทำให้โลหะ ธาตุผสมต่างๆที่อยู่ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลสามารถรวมตัวกับคาร์บอนเกิดเป็นคาร์ไบด์ขึ้นได้ คาร์ไบด์นั้นสามารถอยู่ได้ทั้งบริเวณขอบเกรน และภายเนื้อพื้นของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล หาก อนุภาคคาร์ไบด์กระจายตัวสม่ำเสมออยู่ภายในเนื้อพื้นของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจะช่วยเพิ่ม ความแข็งแรงให้โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลด้วยกลไกการขัดขวางการเคลื่อนที่ของดิสโลเคชัน เหมือนแกมมาไพรม์ แต่แกมมาไพรม์มีผลต่อการเพิ่มความแข็งแรงให้โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล มากกว่าคาร์ไบด์ หากอนุภาคคาร์ไบด์อยู่บริเวณขอบเกรนและมีลักษณะเป็นเม็ดไม่ต่อกันจะทำให้ขอบ เกรนเกิดการเลื่อนได้ยากขึ้นส่งผลให้ความต้านทานความคืบในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลดีขึ้น หากคาร์ไบด์บริเวณขอบเกรนมีลักษณะเชื่อมต่อกันตามแนวขอบเกรนเกินเป็นฟิล์มจะส่งผลเสียต่อ โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเพราะบริเวณฟิล์มคาร์ไบด์นั้นจะเป็นจุดที่เกิดการแตกหักต่อเนื่องตาม ขอบผลึกได้ง่าย

คาร์ไบด์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทตามลักษณะการเกิด

ประเภทที่ 1 คาร์ไบด์ปฐมภูมิ (Primary carbide) เป็นคาร์ไบด์ที่เกิดขึ้นขณะเย็นตัวของน้ำ โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจนเป็นของแข็ง คาร์ไบด์ประเภทนี้มีชนิดเดียวคือ MC คาร์ไบด์ MC คาร์ไบด์ คาร์ไบด์ชนิดนี้สามารถเจอได้ทั้งบริเวณขอบเกรนและบริเวณเนื้อพื้น โดยที่ M สามารถ แทนได้ด้วยโลหะหลายชนิดคือ Ta, Nb, Ti, Hf, V, Mo, และ W ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลที่มี การเติม ไนโอเบียม และแทนทาลัมในปริมาณที่มาก MC คาร์ไบด์จะมีความเสถียรที่สูงนั้นก็คือ MC จะไม่สลายได้ง่ายในการใช้งานหรือการทำละลาย (solution treatment) ในช่วงอุณหภูมิ 1,200 – 1,260°C

ประเภทที่ 2 คาร์ไบด์ทุติยภูมิ (Secondary carbides) เป็นคาร์ไบด์ที่เกิดขึ้นจากการ สลายตัวของคาร์ไบด์ปฐมภูมิขณะผ่านกรรมวิธีทางความร้อน หรือการใช้งานที่อุณหภูมิสูงมี 2 ชนิดคือ M₂₃C₆ และ M₆C

M₂₃C₆ คาร์ไบด์ เกิดจาการสลายตัวของคาร์ไบด์ปฐมภูมิขณะผ่านกรรมวิธีทางความร้อน หรือการใช้ งานที่อุณหภูมิประมาณ 760 – 980°C โดยปกติมักพบ M₂₃C₆ คาร์ไบด์ตรงบริเวณขอบเกรน โดย ปฏิกิริยาการเกิด M₂₃C₆ สามารถเขียนสมการเคมีอย่างง่ายได้คือ

$$MC + \gamma \rightarrow M_{23}C_6 + \gamma'$$
 (1)

หรือสามารถเขียนเป็นสมการเต็มได้คือ

$$(Ti, Mo)C + (Ni, Ti, Cr, Al) \longrightarrow Cr_{21}Mo_2C_6 + Ni_3(Al, Ti)$$
(2)

M₆C คาร์ไบด์ จะเกิดในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลที่มีการเติมโลหะทนความร้อนเช่น Mo ใน ปริมาณที่สูง โดย M₆C คาร์ไบด์จะเกิดจาการสลายตัวของคาร์ไบด์ปฐมภูมิขณะผ่านกรรมวิธีทางความ ร้อน หรือการใช้งานที่อุณหภูมิประมาณ 815 – 980°C ซึ่ง M₆C นั้นเป็นคาร์ไบด์ทุติยภูมิที่มีความ เสถียรที่อุณหภูมิสูงมากกว่า M₂₃C₆ คาร์ไบด์ปฏิกิริยาการเกิด M₆C สามารถเขียนสมการเคมีอย่างง่าย ได้คือ

$$MC + \gamma \longrightarrow M_6C + \gamma'$$
(3)

หรือสามารถเขียนเป็นสมการเต็มได้คือ

 $(Ti, Mo)C + (Ni, Ti, Co, Al) \rightarrow Mo_3(Ni, Co)_3C + Ni_3(Al, Ti)$ (4)

รูปที่ 2.4 ลักษณะคารไบด์ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล [3]

2.2.4 TCP phases [1, 3] หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นเฟสที่มีความแข็งสูงเกิดขึ้นขณะโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลผ่านกรรมวิธีทางความร้อน หรือใช้งานที่อุณหภูมิสูง TCP phases ที่พบในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิลมีหลายชนิดเช่น μ, **σ**, และ laves phase เป็นต้น เฟส TCP เหล่านี้เป็นอันตรายต่อโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเนื่องจากมี ลักษณะเป็นแผ่นบาง แต่มีความแข็งสูงทำให้เป็นจุดกำเนิดการแตกให้ และเป็นจุดที่การแตกหักจะแผ่ ขยายไปได้ โดยเฟสที่เป็นอันตรายเหล่านี้มักพบว่าโตออกมาจากบริเวณคาร์ไบด์ที่ขอบเกรน

2.3 อิทธิพลของธาตุผสมในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล [1-3]

ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจะมีการใส่โลหะผสมลงไปหลายชนิดเพื่อพัฒนาคุณสมบัติ ต่างๆ ของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลให้ดีขึ้น โดยโลหะผสมผสมแต่ละชนิดจะส่งต่อโลหะผสม พิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลต่างกันออกไป โลหะผสมที่สำคัญที่ผสมลงในโลหะผสมพิเศษมีดังนี้

2.3.1 นิกเกิล (Nickel, Ni)

- เป็นโลหะผสมหลักของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล ทำให้โครงสร้างพื้นเสถียร
- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้างอนุภาค γ ' ร่วมกับ Al, Ti, Nb, และTa

2.3.2 โครเมียม (Chromium, Cr)

- ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลโดยปกติจะมีโครเมียมอยู่ 6 22 %โดยน้ำหนัก
- โครเมียมจะเกิดเป็น Cr₂O₃ ช่วยต้านทานการเกิด Oxidation และHot corrosion
- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้าง M₂₃C₆ คาร์ไบด์

 ช่วยเพิ่มความแข็งแรงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลด้วยกลไกความแข็งแรงแบบ สารละลายของแข็ง

2.3.3 โมลิบดีนัม (Molybdenum, Mo)

 ช่วยเพิ่มความแข็งแรงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลด้วยกลไกความแข็งแรงแบบ สารละลายของแข็ง

- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้าง MC คาร์ไบด์

2.3.4 ทั้งสเตน (Tungsten, W)

 ช่วยเพิ่มความแข็งแรงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลด้วยกลไกความแข็งแรงแบบ สารละลายของแข็ง

- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้าง MC คาร์ไบด์

2.3.5 อะลูมิเนียม (Aluminum, Al)

- อะลูมิเนียมจะเกิดเป็น Al₂O₃ ช่วยต้านทานการเกิด Oxidation

- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้างอนุภาค γ'

2.3.6 ไทเทเนียม (Titanium, Ti)

- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้างอนุภาค γ '

- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้าง MC คาร์ไบด์

2.3.7 โคบอลต์ (Cobalt, Co)

- เพิ่ม creep strength ของเฟส γ ที่อุณหภูมิสูง

- เพิ่ม solvus temperature ของอนุภาค γ '

2.3.8 คาร์บอน (Carbon, C)

- ใช้ในการสร้างคาร์ไบด์ชนิดต่างๆ

2.3.9 ในโอเบียม (Niobium, Nb)

- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้าง MC คาร์ไบด์

2.3.10 แทนทาลัม (Tantalum, Ta)

 ช่วยเพิ่มความแข็งแรงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลด้วยกลไกการเกิดสารละลาย ของแข็ง

- เป็นโลหะผสมที่ใช้ในการสร้าง MC คาร์ไบด์

2.3.11 ธาตุเจือปน : กำมะถัน (Sulphur, S), ฟอสฟอรัส (Phosphorus, P), ซิลิคอน (Silicon, Si)

- เป็นสาเหตุที่ทำให้เปราะเนื่องจากการแยกตัวที่ขอบเกรน

2.4 โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 (Inconel 738, IN 738) [2, 9]

โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 (Inconel 738, IN738) ถูกพัฒนาขึ้นที่ Paul D. Merica Research Laboratory โดยจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเพื่อต้องการโลหะผสมพิเศษ ชนิดใหม่ที่มีความแข็งแรงเหมือนโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 713 (Inconel 713, IN713) และมีคุณสมบัติความต้านทานการทำปฏิกิริยากับสารประกอบกำมะถัน (Sulfidation resistance) และความต้านทานการรวมตัวกับออกซิเจน (Oxidation Resistance) เหมือนโลหะผสม พิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดยูดิเมท 500 ในปัจจุบันโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ถูกใช้ งานมากในการทำใบพัดกังหันแก๊ส (Gas turbine blades) ที่ใช้งานที่อุณหภูมิสูง โลหะผสมพิเศษเนื้อ พื้นนิกเกิลสามารถแบ่งได้ 2 แบบตาม %โดยน้ำหนักของธาตุคาร์บอนคือ ถ้ามีปริมาณคาร์บอน ประมาณ 0.15 – 0.20 %โดยน้ำหนักจะเรียกว่าเกรด IN 738C ถ้าปริมาณคาร์บอนประมาณ 0.09 – 0.13 %โดยน้ำหนักจะเรียกว่าเกรด IN 738LC โดยส่วนผสมของโลหะผสมพิเศษเนื้อ พื้นตาราง 2.2

Element	IN 738C (wt.%)	IN 738LC (wt.%)
С	0.15 - 0.20	0.09 - 0.13
Со	8.00 - 9.00	3.00 - 9.00
Cr	15.70 - 16.30	15.70 - 16.30
Мо	1.50 - 2.00	1.50 - 2.00
×	2.40 - 2.80	2.40 - 2.80
Та	1.50 - 2.00	1.50 - 2.00
NBพาล	0.60 - 1.10	เลีย 0.60 - 1.10
CAULAL	0 3.20 - 3.70	RSI 3.20 - 3.70
Ti	3.20 - 3.70	3.20 - 3.70
В	0.005 - 0.015	0.07 - 0.012
Zr	0.05 - 0.15	0.03 - 0.08
Fe	0.05 max	0.05 max
Mg	0.02 max	0.02 max
Si	0.30 max	0.30 max
S	0.015 max	0.015 max
Ni	Balance	Balance

ตารางที่ 2.2 ปริมาณธาตุผสมต่างๆที่อยู่ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 **[9]**

2.4.1 สมบัติทางกายภาพของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 [9]

- IN 738 มีความหนาแน่น 0.293 lb/cu in. (8.11 g/cu cm)

- IN 738 มีช่วงหลอมเหลวที่ 2,250 – 2,400°F (1,230 – 1.315°C)

- ค่าความร้อนจำเพาะ (Specific heat) และค่าการนำความร้อน (Thermal Conductivity) ที่ อุณหภูมิต่างๆของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 **[9]** แสดงในตาราง 2.3

ตารางที่ 2.3 ค่าความร้อนจำเพาะ และค่าการนำความร้อนของ IN 738 [9]

Specific heat of Alloy IN-738		Themal Conductivity of Alloy IN-738		
Temperature (°F)	Specific Heat (Btu/Ib/°F)	Temperature (°F)	Themal Conductivity (Btu/ft²/in/hr/ºF)	
70	0.100	400	82	
200	0.110	600	95	
400	0.120	800	108	
600	0.125	1000	123	
800	0.130	1200	137	
1000	0.135	1400	149	
1200	0.140	SQLA 1600 MB 1	162 162	
1400	G 0.150	GKOR 1800 NIVER	ISITY 176	
1600	0.160	2000	189	
1800	0.170			
2000	0.170			

- ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวเนื่องจากความร้อน ณ ที่อุณหภูมิต่างๆ และค่าเฉลี่ยจากอุณหภูมิ 70°F
 ถึงอุณหภูมิที่สนใจ [9] แสดงได้ในรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 ค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวเนื่องจากความร้อน ณ ที่อุณหภูมิต่างๆ และค่าเฉลี่ยจาก อุณหภูมิ 70°F ถึงอุณหภูมิที่สนใจ **[9]**

- ค่าโมดูลัสยึดหยุ่น (Modulus of elasticity) และค่า Poisson's Ratio ของ IN 738 **[9]** แสดงได้ ในตาราง 2.4

Temperature(°F)	Tension (E) psi	Tension (G) psi	Poission's Ratio v
75	29.1 × 10 ⁶	11.3 × 10 ⁶	0.28
200	28.3×10^{6}	11.1 × 10 ⁶	0.27
400	27.6 × 10 ⁶	10.8 × 10 ⁶	0.27
600 C	26.8×10^6	10.5×10^{6}	0.28
800	26.0×10^{6}	10.1×10^{6}	0.28
1000	25.4×10^{6}	9.8 × 10 ⁶	0.30
1200	24.3×10^{6}	9.4 × 10 ⁶	0.30
1400	23.2×10^{6}	9.0 × 10 ⁶	0.30
1600	21.9×10^{6}	8.5 x 10 ⁶	0.29
1800	20.3×10^{6}	7.8 × 10 ⁶	0.30

	/ / B CASE	A 11/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1/1		
ตารางที่ 2.4 ค่า Modulus of	elasticity และค่า	Poisson's Ratio	ของ IN 738	[9]

2.4.2 สมบัติทางกลของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738

- สมบัติการทดสอบแรงดึง (Tensile Properties) ที่อุณหภูมิห้อง และสมบัติการทนแรงดึงที่อุณหภูมิ ต่างๆของโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล **[9]** แสดงได้ในตาราง 2.5 และตาราง 2.6 ตามลำดับ

	IN-738LC	IN-738C
0.2% Yield Strength, psi	130000	138000
Tensile Strength, psi	150000	159000
Elongation, %	S. M. 1997	5.5
Reduction of Area, %	9	5

ตารางที่ 2.5 สมบัติการทดลองดึงของ IN 738C และIN 738LC ที่อุณหภูมิห้อง [9]

ตารางที่ 2.6 สมบัติการทดลองดึงของ IN 738 ที่อุณหภูมิต่างๆ [9]

Temperature	Yield strength	Tensile Strength	%	% Reduction
(°F)	0.2% offset (psi)	(psi)	Elogation	area
	8	B	(2 in.)	
70	138000	159000	5.5	5
1200	132000	153000	7 Y	7
1400	115000	140000	6.5	9
1600	80000	112000	11	13
1800	60000	66000	13	15

- สมบัติความคืบซองโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 **[9]** แสดงในตาราง 2.7

Temperature	Stress	Time, hr. for Creep Strain of				Rupture	Minimun
(°F)	(psi)	0.1% 0.2% 0.5% 1%			life	Creep Rate	
						(hr.)	(%/hr.)
1350	75000	10	20	75	235	1464	0.003
1350	75000	10	30	120	320	1550	0.002
1350	65000	60	250	810	1720	4666	0.0005
1350	65000	-90	250	740	1900	5219	0.0004
1500	40000	12	24	110	315	1014	0.002
1500	35000	60	160	580	1140	4704	0.0004
1500	35000	130	290	680	1200	3348	0.0006
1700	17000	38	80	200	375	1263	0.003
1700	13000	400	760	2160	3100	5571	0.0002
1700	13000	140	360	1080	2080	4815	0.0004
1800	10000	30	100	200	500	1262	0.0012

ตารางที่ 2.7 ผลการทดสอบความคืบของ IN 738 [9]

2.4.3 กรรมวิธีทางความร้อนในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 [1, 3]

ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 จะมีกรรมวิธีทางความร้อนที่สำคัญเพื่อ ปรับปรุงสมบัติของโลหะผสมพิเศษหลังการหลอมจาการควบคุมการการเกิดโครงสร้างจุลภาคต่างๆ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อน คือ การทำการละลาย (solution heat treatment) เป็นการอบชุบที่อุณหภูมิสูงเพื่อให้เหลือ โครงสร้างเนื้อพื้นเพียงเฟสเดียว แกมมาไพรม์ และคาร์ไบด์บางส่วนจะละลายกับสู่เนื้อพื้น โดย สารละลายของแข็งที่ละลายกลับสู่เนื้อพื้นจะค่อนข้างอิ่มตัวยิ่งยวด และมีสภาพกึ่งเสถียรที่ อุณหภูมิห้อง

การบ่มแข็ง (Aging treatment) เป็นกรรมวิธีทางความร้อนที่ใช้ในการทำให้เกิดการ ตกตะกอนของอนุภาคแกมมาไพรม์ขึ้นมาใหม่ให้มีขนาดและรูปร่างที่เหมาะสม จากสารละลาย ของแข็งอิ่มตัวยิ่งยวด

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลของโคบอลต์ในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิล

J.l. Liu และ คณะ **[10]** ได้ทำการเติมธาตุ Co ในปริมาณ 0, 5, 10, 15 %โดยน้ำหนัก ลงใน โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลที่มีส่วนผสมโดนน้ำหนักคือ Cr 6 %, W 8 %, Mo 2 %, Al 5 %, Ti 2%, Ta 6 %, Ni bal. และได้ทำการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคหลังเติมธาตุ Co ที่ %โดยน้ำหนัก ต่างๆทั้งก่อน และหลังผ่านกรรมวิธีทางความร้อน โดยชิ้นงานที่เติมธาตุ Co 0, 5 และ 10 %โดย น้ำหนักจะผ่านกรรมวิธีทางความร้อนคือ 1,305°C/8 h + 1,080°C/4 h + 870°C/24 h และใน ชิ้นงานที่เติมธาตุ Co 15 %โดยน้ำหนัก จะผ่านกรรมวิธีทางความร้อนคือ 1,295°C/8 h + 1,080°C/4 h + 870°C/24 h หลังจากนั้นนำชิ้นงานทั้ง 4 ที่ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาทดสอบ การแตกหักภายใต้เงื่อนไข 1010°C/248 MPa.

จากการทดลองจะพบว่าปริมาณ Co ที่ต่างกันในขึ้นงานทั้ง 4 จะไม่ส่งผลให้ระยะห่างระหว่าง เดนไดรต์ปฐมภูมิ (Primary dendrite arm spacing, PDAS) มีค่าแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดย ชิ้นงานที่เติมธาตุ Co ในปริมาณ 0, 5, 10 และ 15 %โดยน้ำหนัก จะมีค่า PDAS 284.4, 296.28, 283.64 และ 282.89 µm ตามลำดับ

รูปที่ 2.6 เดนไดรต์ที่ได้หลังหลอมของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่างกัน (a) 0 wt.% (b) 5wt.% (c) 10wt.% และ(d) 15wt.% **[10]**

ขนาดของอนุภาค γ ' ในชิ้นงานหลังหลอมจะมีขนาดเล็กลงเมื่อปริมาณ Co เพิ่มขึ้นทั้งในส่วน ของอนุภาค γ ' บริเวณแกนเดนไดรต์ และบริเวณระหว่างเดนไดรต์ เนื่องจากการเดิม Co ทำให้ค่า พลังงานอิสระเปลี่ยนและส่งผลให้ค่า รัศมีวิกฤต ในการเกิดอนุภาค γ ' ลดลง โดยจะทำให้อัตราการ เกิดอนุภาค γ ' เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้อนุภาค γ ' มีขนาดเล็กลง

รูปที่ 2.7 ลักษณะของ γ' ที่แกนเดนไดรต์ของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่าง กัน (a) 0 wt.% (b) 5 wt.% (c) 10 wt.% และ(d) 15 wt.% **[10]**

ร**ูปที่ 2.8** ลักษณะของ γ' ที่บริเวณใกล้ขอบเดนไดรต์ของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่างกัน (a) 0 wt.% (b) 5 wt.% (c) 10 wt.% และ(d) 15 wt.% [10]

หลังจากชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นผ่านกรรมวิธีทางความร้อนจะพบว่าอนุภาค γ' ของชิ้นงานทั้ง 4 จะ มีลักษณะรูปร่างเป็นลูกบาศก์ และมีขนาดไม่ต่างกันมาก ดังนั้นปริมาณ Co ที่ต่างกันไม่มีผลต่อ อนุภาค γ' ที่เกิดหลังชิ้นงานผ่านกรรมวิธีทางความร้อน

รูปที่ 2.9 ลักษณะของ γ' ที่ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนของชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นที่มีการเติมปริมาณธาตุ Co แตกต่างกัน (a) 0 wt.% (b) 5 wt.% (c) 10 w.t% และ(d) 15 wt.% [10]

B. Wang และคณะ **[11]** ได้ทำการเติมธาตุ Co 4, 8.5 และ 11.5 %โดยน้ำหนัก ลงในโลหะ ผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลโดยจะเรียกชื่อชิ้นงานที่มีปริมาณธาตุ Co ต่างๆกันว่า S1, S2 และS3 ตามลำดับ ชิ้นงานทั้ง 3 จะผ่านการทำละลายด้วยเงื่อนไขต่างกันตามตารางที่ 2.8 หลังจากนั้นจึง นำมาทำการบ่มแข็งตามเงื่อนไข 1170°C/ 4 h Air cooling (AC) → 870°C/4 h AC หลังจากนั้น ทำการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1,000°C เป็นระยะเวลา 100, 200, 500 และ 1,000 ชั่วโมง

Alloy	Solution heat treatment
S1	1310 °C/1 h \rightarrow 1315 °C/2 h \rightarrow 1323 °C/2 h \rightarrow 1328 °C/2 h \rightarrow 1333 °C/3 h \rightarrow 1338 °C/12 h \rightarrow 1343 °C/24 h AC
S 2	1304 °C/1 h \rightarrow 1309 °C/2 h \rightarrow 1317 °C/2 h \rightarrow 1322 °C/2 h \rightarrow 1304 °C/1 h \rightarrow 1309 °C/2 h \rightarrow 1317 °C/2 h \rightarrow 1322 °C/2 h \rightarrow
S 3	$\begin{array}{c} 1327 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1332 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1337 & \text{Cl} 2 \text{ h} \text{ AC} \\ 1300 & \text{Cl} 1 \text{ h} \rightarrow 1305 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1313 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1318 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1323 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1328 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1333 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1328 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1323 & \text{Cl} 2 \text{ h} \rightarrow 1328 & \text$

ตารางที่ 2.8 เงื่อนไขการทำสารละลายเนื้อเดียวของชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น [11]

จากการทดลองพบว่าการเพิ่มปริมาณธาตุ Co จะทำให้เกิดจากแยกตัว (segregation) ของ ธาตุผสมเพิ่มขึ้นทำให้ปริมาณของธาตุผสมในแกนเดนไดรต์ และระหว่างเดนไดรต์ไม่เท่ากันโดยดูจาก ค่า segregation ratio (k) โดยค่า k = ปริมาณธาตุผสมในแกนเดนไดรต์ (C_{DC}) / ปริมาณธาตุผสม ระหว่างเดนไดรต์ (C_{ID}) การแยกตัวสามารถแก้ไขได้ด้วยการทำละลายเนื้อเดียว

รูปที่ 2.10 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง k และธาตุผสมต่างๆ ในชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น [11]

ชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้นหลังการทำการบ่มแข็งจะพบว่าชิ้น S1 จะมีลักษณะรูปร่างของอนุภาค γ' เป็นลูกบาศก์มากที่สุด แต่ทั้งสามชิ้นมีสัดส่วนโดยปริมาตร (Volume fraction) ของเฟส γ' ประมาณ 75 % ทั้ง 3 ชิ้น ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงปริมาณ Co จะไม่ส่งผลต่อสัดส่วนโดยปริมาตรของอนุภาค γ' แต่จะพบว่าการเพิ่มปริมาณ Co จะลดขนาดของอนุภาค γ' ลง

รูปที่ 2.11 ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน (a) S1, (b) S2 และ(c) S3หลังผ่านการบ่มแข็ง [11]

อัตราการโตของ (Coarsening rate) ของ γ' ระหว่างการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000°C จะลดลงเมื่อมีการเพิ่มปริมาณ Co หรือก็คือการเพิ่ม Co จะช่วยให้ γ' เสถียรที่อุณหภูมิสูง

ร**ูปที่ 2.12** ลักษณะของอนุภาค γ' ในชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น หลังผ่านการจำลองการใช้งานที่ 1000°C โดย (a) – (d) คือชิ้นงาน S1, (e) – (h) คือชิ้นงาน S2, (i) – (l) คือชิ้นงาน S3 ที่ระยะเวลา 100, 200, 500 และ 1000 ชั่วโมง ตามลำดับ **[11]**

เฟส TCP ประเภท **o** จะเกิดขึ้นมาระหว่างการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1,000°C ได้ใน ชิ้นงาน S1 และ S2 แต่ในชิ้นงาน S3 ที่มีการเติมธาตุ Co มากสุดจะไม่พบเฟส TCP ดังนั้นการเพิ่ม ปริมาณธาตุ Co จะเป็นการขัดขวางการเกิดเฟส TCP

ร**ูปที่ 2.13** ลักษณะของ TCP ในชิ้นงานทั้ง 3 ชิ้น หลังผ่านการจำลองการใช้งานที่ 1000°C โดย (a) – (d) คือชิ้นงาน S1, (e) – (h) คือชิ้นงาน S2, (i) – (l) คือชิ้นงาน S3 ที่ระยะเวลา100, 200, 500 และ 1000 ชั่วโมง ตามลำดับ **[11]**

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลของอะลูมิเนียมในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิล

Panyawat Wangyao และคณะ **[12]** ได้ทำการเติมธาตุ Al 1, 2, 3 %โดยน้ำหนัก ลงใน โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 ด้วยการหลอมแบบอาร์ค โดยชิ้นงานที่มีปริมาณธาตุ Al ที่ต่างกันจะถูกนำมาผ่านกรรมวิธีทางความร้อนตามเงื่อนไขในตารางที่ 2.9 หลังจากนั้นนำชิ้นงานที่ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วย กล้องจุลทศรรน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราด (Scanning electron microscope, SEM) และตรวจสอบความแข็งแบบวิกเกอร์ส

Specimens	Solutioning treatment	Aging
IN 738 + 1 wt% Al, IN 738 + 2 wt% Al,	1125°C/6 hrs. (AC)	
IN 738 + 3 wt% Al		
IN 738 + 1 wt% Al, IN 738 + 2 wt% Al,	1145°C/6 hrs. (AC)	
IN 738 + 3 wt% Al		
IN 738 + 1 wt% Al, IN 738 + 2 wt% Al,	1165°C/6 hrs. (AC)	845°C/24
IN 738 + 3 wt% Al		hrs. (AC)
IN 738 + 1 wt% Al, IN 738 + 2 wt% Al,	1185°C/6 hrs. (AC)	
IN 738 + 3 wt% Al		
IN 738 + 1 wt% Al, IN 738 + 2 wt% Al,	1205°C/6 hrs. (AC)	
IN 738 + 3 wt% Al		

ตารางที่ 2.9 เงื่อนไขกรรมวิธีทางความร้อนที่ใช้ในการทดลอง [12]

ที่อุณภูมิการทำละลายเนื้อเดียว 1125, 1145 และ 1165°C หลังผ่านการบ่มแข็ง 845°C/24 hr. จะพบว่าโครงสร้างจุลภาคที่ได้จะมีลักษณะคล้ายกัน คือในชิ้นงานที่มีการเติมธาตุ Al 1% โดย น้ำหนักจะพบลักษณะของ γ' ที่เหมาะสมคือ γ' มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมและเรียงตัวหนาแน่น ในขณะ ที่ชิ้นงานที่เติม Al 2 และ 3% โดยน้ำหนัก และชิ้นงานที่ไม่เติม Al จะมีลักษณะ γ' ที่ไม่ปกติ

รูปที่ 2.14 โครงสร้างจุลภาคของ IN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านการทำละลายเนื้อเดียว 1125°C/6 h และบ่มแข็ง 845°C/24 h (AC) **[12]**

ที่อุณภูมิการทำละลายเนื้อเดียว 1185 และ 1205°C หลังผ่านการบ่มแข็ง 845°C/24 h จะ พบว่าโครงสร้างจุลภาคที่ได้จะมีลักษณะคล้ายกัน โดยในชิ้นงานที่ไม่มีการเติมธาตุ Al จะมีลักษณะ ของ γ' ที่เหมาะสมกว่าในชิ้นงานที่เติม Al 1, 2 และ 3% โดยน้ำหนัก และในชิ้นงานที่มีการเติมธาตุ Al 1% โดยน้ำหนักที่ทำละลายเนื้อเดียวอุณหภูมิ 1185°C หลังผ่านการบ่มแข็ง 845°C/24 h จะพบ เฟสที่เป็นอันตราย คือ TCP

ในชิ้นงานที่มีการผสมธาตุ Al 2 และ 3 % โดยน้ำหนัก ลงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล เกรด IN738 จะไม่พบอุณภูมิการทำละลายที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการตกตะกอนของอนุภาค γ' อย่าง เหมาะสม

การเพิ่มปริมาณ Al ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจะทำให้ความแข็งเพิ่มขึ้นเนื่องจาก Ni จะจับกับ Al เกิดเป็นอนุภาค γ' (Ni₃Al) ได้มากขึ้น

Panyawat Wangyao และคณะ **[13]** ได้ทำการเติม Al 1, 2 และ 3 %โดยน้ำหนัก ลงใน โลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 ด้วยการหลอมแบบอาร์ค และทำสารละลายเนื้อเดียวที่ อุณหภูมิ 1125°C นาน 6 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 825°C นาน 24 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการศึกษาความเสถียรของโครงสร้างจุลภาคที่อุณหภูมิ 900 และ 1000°C นาน 110 ชั่วโมง และการเกิดออกซิเดชันที่เกิดขึ้นที่อุณหภูมิ 900 และ 1000°C นาน 110 ชั่วโมง

ชิ้นงานที่มีการเติมธาตุ Al 1, 2 และ3 %โดยน้ำหนักใน IN 738 และชิ้นงาน IN 738 ที่ไม่มี การเติม Al เพิ่มหลังจากทำสารละลายเนื้อเดียวที่อุณหภูมิ 1125°C นาน 6 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการ บ่มแข็งที่อุณหภูมิ 825°C นาน 24 ชั่วโมงจะพบว่าอนุภาค γ' ที่ตกตะกอนใหม่นั้นมีการกระจายตัว สม่ำเสมอในชิ้นงาน และมีลักษณะสี่เหลี่ยมอยู่ในเนื้อพื้น γ แต่การเพิ่ม %โดยน้ำหนักของธาตุ Al จะ มีผลทำให้อนุภาค γ' มีลักษณะหยาบขึ้น และสัดส่วนพื้นที่ (Area fraction) ของเฟส γ' จะเพิ่มขึ้น

ร**ูปที่ 2.17** ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของ IN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านกรรมวิธีทาง ความร้อน [13]

ชิ้นงานที่มีการเติมธาตุ Al 1, 2 และ 3 %โดยน้ำหนักใน IN 738 และชิ้นงาน IN 738 ที่ไม่มี การเติมธาตุ Al เพิ่มหลังจากทำละลายเนื้อเดียวที่อุณหภูมิ 1125°C นาน 6 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการ บ่มแข็งที่อุณหภูมิ 825°C นาน 24 ชั่วโมง และทำการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C นาน 110 ชั่วโมงจะพบว่า ในชิ้นงานที่เติมธาตุ Al 1%โดยน้ำหนักจะพบอนุภาค γ' มีลักษณะเหมือนสี่เหลี่ยมต่อ กันหลายตำแหน่ง ในชิ้นงานที่เติมธาตุ Al 2 และ 3 %โดยน้ำหนัก จะพบว่าอนุภาค γ' จะมีลักษณะที่ หยาบขึ้นมากเมื่อเทียบกับก่อนการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C นาน 110 ชั่วโมง และใน ชิ้นงานที่เติมธาตุ Al 2 %โดยน้ำหนัก ยังพบเฟส TCP เฟสที่เป็นโครงสร้างที่อันตรายในโลหะผสม พิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล

ร**ูปที่ 2.18** ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของIN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านการจำลอง การ ใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C นาน 110 ชั่วโมง **[13]**

ชิ้นงานที่มีการเติมธาตุ At 1, 2 และ 3 %โดยน้ำหนักใน IN 738 และชิ้นงาน IN 738 ที่ไม่มี การเติมธาตุ Al เพิ่มหลังจากทำละลายเนื้อเดียวที่อุณหภูมิ 1125°C นาน 6 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการ บ่มแข็งที่อุณหภูมิ 825°C นาน 24 ชั่วโมง และทำการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1,000°C นาน 110 ชั่วโมงจะพบว่า ชิ้นงานที่มีการเติมธาตุ Al 1, 2 และ 3 %โดยน้ำหนัก อนุภาค γ' จะมีลักษณะหยาบ ขึ้นกว่าก่อนหน้าการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1,000°C นาน 110 ชั่วโมงมาก ทำให้สรุปได้ว่าที่ อุณหภูมิการใช้งานสูงเกิน 1,000°C ชิ้นงาน IN 738 ที่ไม่มีการเติมธาตุ Al จะมีโครงสร้างจุลภาคที่ เสถียรที่สุด

ร**ูปที่ 2.19** ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของIN738 ที่มีปริมาณ Al แตกต่างกันหลังผ่านการจำลอง การ ใช้งานที่อุณหภูมิ 1000°C นาน 110 ชั่วโมง **[13]**

การเพิ่มประมาณ Al จะมีผลเพิ่มความต้านทานการเกิดออกซิเดชันทั้งที่อุณหภูมิการใช้งานที่ 900°C และที่อุณหภูมิการใช้งานที่ 1000°C

รูปที่ 2.21 พฤติกรรมการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1000°⊂ **[13]**

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลของนิกเกิลในโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิล [1-3]

การเพิ่มประมาณ Ni ลงในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลจะเป็นการเพิ่มความเสถียรของโครงสร้างพื้น

สรุปโดยรวมจากงานวิจัยที่ผ่านมาจะพบว่าการเติม Co ช่วยให้อนุภาค γ' มีขนาดที่เล็กลง และจะช่วยให้เฟส γ' เสถียรขึ้นที่อุณหภูมิสูง และยับยั้งการเกิดเฟส TCP การเติม Al 1 %โดย น้ำหนัก จะเป็นปริมาณการเติม Al เพิ่มที่เหมาะสมใน IN 738 เพื่อให้มีอนุภาค γ' เพิ่มขึ้นและยังคงมี ลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม การเติม Ni จะเป็นการเพิ่มความเสถียรของโครงสร้างพื้น ดังนั้นงานวิจัยนี้จะ ศึกษาผลของการเติมโคบอลต์และนิกเกิลที่ปริมาณต่างกันไปในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด IN 738 ที่เติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก โดยจากงานวิจัยก่อนหน้านี้สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า น่าจะนำมาพัฒนาสมบัติของ IN 738 ขึ้นได้จากการที่มีอนุภาค γ' มีขนาดเล็กและกระจายตัว สม่ำเสมอ แต่มีสัดส่วนโดยพื้นที่มากและเฟส γ' มีความเสถียรมากขึ้นที่อุณหภูมิสูง

Chulalongkorn University

บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการทดลอง

3.1 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมชิ้นงาน

3.1.1.1 ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738

3.1.1.2 เครื่องตัดชิ้นงานแบบ Discotom

3.1.1.3 ลวดอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ 99.999% จากบริษัท Alfa Aesar

3.1.1.4 ลวดโคบอลต์บริสุทธิ์ 99.95% จากบริษัท Alfa Aesar

3.1.1.5 ลวดนิกเกิลบริสุทธิ์ 99.98% จากบริษัท Alfa Aesar

3.1.1.6 เตาหลอมแบบอาร์ค (Arc melting Furnace) model No. SA-200 สำหรับหลอมชิ้นงาน

3.1.1.7 เครื่องชั่งดิจิตอลแบบ 4 ตำแหน่ง

3.1.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมผิวชิ้นงาน

3.1.2.1 อุปกรณ์ทำตัวเรือน

3.1.2.2 กระดาษทรายเบอร์ 80 150 240 320 400 600 800 1000 และ 2000

3.1.2.3 เครื่องขัด

3.1.2.4 ผ้าสักหลาด

3.1.2.5 ผงอะลูมินาขนาด 1 ไมครอน

3.1.2.6 น้ำกลั่น

3.1.2.7 กรดไฮโดรคลอริก (HCl)

3.1.2.8 คอปเปอร์ซัลเฟต (CuSO4)

3.1.2.9 แอลกอฮอล์

3.1.2.11 สำลีก้าน (Cotton bud)

3.1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการจำลองการใช้งาน และการวิเคราะห์ผลการทดลอง

3.1.3.1 เตาเผาความร้อนสูง (muffle furnace)

3.1.3.2 เครื่องวิเคราะห์ส่วนประกอบทางเคมี หรือ สปาร์กออพทิคอลอิมิสซันสเปกโทรมิเตอร์ (Spark optical emission spectrometer, OES) จาก BRUKER รุ่น Q8 Magellan

3.1.3.3 กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) พร้อมอุปกรณ์ถ่ายรูปโครงสร้าง จุลภาค dino-eye จาก Dino-lite

3.1.3.4 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning electron microscope, SEM) และ อุปกรณ์วิเคราะห์ธาตุเชิงพลังงาน (Energy- dispersive X-ray Spectroscopy, EDS) จาก Hitachi รุ่น SU3500 และ JEOL รุ่น JSM IT-500HR

3.1.3.5 โปรแกรมวิเคราะห์ภาพ Image」™

3.2 ขั้นตอนการทำวิจัย

3.2.1 ขั้นตอนการเตรียม และการหลอมชิ้นงาน

3.2.1.1 นำโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่ได้รับมาขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์
80 เพื่อเป็นการกำจัดชั้นฟิล์มที่เคลือบผิวชิ้นงานออกจนหมด

 3.2.1.2 นำชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่ได้รับมาตรวจสอบ ส่วนประกอบทางเคมีด้วยเครื่องหรือสปาร์กออพทิคอลอิมิสชันสเปกโทรมิเตอร์ เพื่อเป็นการตรวจสอบ ความถูกต้องของชิ้นงานที่ได้รับว่าเป็นโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 จริงหรือไม่

3.2.1.3 ใช้เครื่องตัด discotom ตัดชิ้นงานออกเป็นลักษณะคล้ายลูกบาศก์ขนาดประมาณ 1×1×1 ลูกบาศก์เซนติเมตร และใช้กระดาษทราบเบอร์หยาบขัดรอยไหม้บนชิ้นงานที่เกิดจากการตัดออก

3.2.1.4 ทำการชั่งเตรียมชิ้นงาน 6 ชิ้น จากการนำชิ้นงานโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 ที่ตัดแล้ว มาชั่งด้วยเครื่องชั่งดิจิตอล 4 ตำแหน่ง ผสมกับ ลวดอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ ลวดโคบอลต์ บริสุทธิ์ และลวดนิกเกิลบริสุทธิ์ ให้ได้ส่วนผสมโดยน้ำหนักใกล้เคียงตารางที่ 3.1 โดยขณะเตรียม ชิ้นงานอาจเกิดความผิดพลาดจากการตัดเตรียม ธาตุผสมต่างๆทำให้ไม่ได้ส่วนผสมตรงตามตารางที่ 3.1 โดยตารางที่ 3.2 แสดงน้ำหนักของโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 และน้ำหนักของ ธาตุผสมต่างๆที่ใช้จริงในชิ้นงานแต่ละชิ้นงาน และตารางที่ 3.3 แสดงส่วนผสมโดยน้ำหนักจริง ของ ชิ้นงานทั้ง 6 ชิ้น ซึ่งชิ้นงานทั้ง 6 ชิ้นจะมีปริมาณ ร้อยละโดยน้ำหนักของแต่ละธาตุจากการอ้างอิงผล OES ในชิ้นงาน 0 ตามตารางที่ 3.4 และจากการอ้างอิงผล EDS ในชิ้นงาน 0 ตามตารางที่ 3.5 โดยใน ตารางที่ 3.4 และ 3.5 ค่าธาตุผสมในชิ้นงาน 0 จะเป็นค่าจาการวัดจริงจากเทคนิค OES และ EDS ตามลำลับ และค่าธาตุผสมในชิ้นงาน 1 – 5 เป็นค่าที่เกิดจากการคำนวณจากค่าเริ่มต้นที่วัดได้จริงใน ชิ้นงาน 0

ตารางที่ 3.1 ร้อยละโดยน้ำหนักของ IN 738, โคบอลต์, นิกเกิล และอะลูมิเนียม ที่ต้องการเตรียมใน ชิ้นงานแต่ละชิ้น

	IN 738 (wt.%)	Co (wt.%)	Ni (wt.%)	Al (wt.%)
ชิ้นงานที่ 0	100		6	-
ชิ้นงานที่ 1	93	0	6	1
ชิ้นงานที่ 2	93	1.5	4.5	1
ชิ้นงานที่ 3	93	3	3	1
ชิ้นงานที่ 4	93	4.5	1.5	1
ชิ้นงานที่ 5	93	6	0	1

ตารางที่ 3.2 น้ำหนักของโลหะผสมเนื้อพื้นนิกเกิลเกรดอินโคเนล 738 และน้ำของธาตุผสมต่างๆที่ใช้ ในชิ้นงานแต่ละชิ้น

	IN 738 (g)	Co (g)	Ni (g)	Al (g)
ชิ้นงานที่ 0	5.6690	-	-	-
ชิ้นงานที่ 1	6.0570	0.0000	0.3909	0.0651
ชิ้นงานที่ 2	5.9974	0.0961	0.2950	0.0647
ชิ้นงานที่ 3	5.3756	0.1739	0.1741	0.0579
ชิ้นงานที่ 4	5.2966	0.2555	0.0857	0.0566
ชิ้นงานที่ 5	5.2364	0.3378	0.0000	0.0563

	IN 738 (%.wt)	Co (%.wt)	Ni (%.wt)	Al (%.wt)
ชิ้นงานที่ 0	100	-	-	-
ชิ้นงานที่ 1	93.00	0.00	6.00	1.00
ชิ้นงานที่ 2	92.94	1.49	4.57	1.00
ชิ้นงานที่ 3	92.98	3.01	3.01	1.00
ชิ้นงานที่ 4	93.01	4.49	1.50	0.99
ชิ้นงานที่ 5	93.00	6.00	0.00	1.00

ตารางที่ 3.3 ร้อยละโดยน้ำหนักจริงของ IN 738, โคบอลต์, นิกเกิล และอะลูมิเนียม ที่เตรียมใน ชิ้นงานแต่ละชิ้น

ตารางที่ 3.4ร้อยละโดยน้ำหนักของแต่ละธาตุจากการอ้างอิงผล OES ในขึ้นงาน 0 ของขึ้นงาน 0 – ชิ้นงาน 5

ธาตุผสม	(% โดยน้ำหนัก)								
	ชิ้นงานที่ 0	ชิ้นงานที่ 1	ชิ้นงานที่ 2	ชิ้นงานที่ 3	ชิ้นงานที่ 4	ชิ้นงานที่ 5			
Cr	16.47	15.32	15.31	15.32	15.32	15.32			
Со	8.68	8.07	9.55	11.08	12.56	14.07			
Мо	1.50	1.39	1.39	1.39	1.39	1.39			
W	2.29	2.13	2.13	2.13	2.13	2.13			
Al	4.08	4.79	4.79	4.79	4.78	4.79			
Ti	2.81	2.62	2.61	2.62	2.62	2.62			
Та	2.05	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90			
Nb	0.66	0.62	0.62	0.62	0.62	0.62			
С	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04			
В	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01			
Zr	0.04	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03			
Ni	61.38	63.08	61.61	60.08	58.59	57.08			

ธาตุผสม	(% โดยน้ำหนัก)								
	ชิ้นงานที่ 0	ชิ้นงานที่ 1	ชิ้นงานที่ 2	ชิ้นงานที่ 3	ชิ้นงานที่ 4	ชิ้นงานที่ 5			
Ni	61.32	63.03	61.56	60.03	58.53	57.03			
Со	7.67	7.14	8.62	10.14	11.63	13.14			
Al	3.38	4.15	4.14	4.15	4.14	4.15			
W	2.98	2.77	2.77	2.77	2.77	2.77			
Мо	1.97	1.83	1.83	1.83	1.83	1.83			
Ti	3.58	3.33	3.33	3.33	3.33	3.33			
Та	2.13	1.98	1.98	1.98	1.98	1.98			
Nb	1.13	1.05	1.05	1.05	1.05	1.05			
Zr	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			
Cr	15.83	14.72	14.71	14.72	14.72	14.72			

ตารางที่ 3.5 ร้อยละโดยน้ำหนักของแต่ละธาตุจากการอ้างอิงผล EDS ในชิ้นงาน 0 ของชิ้นงาน 0 – ชิ้นงาน 5

3.2.1.5 ทำการหลอมชิ้นงานตามส่วนผสมในตารางที่ 3.1 โดยใช้เครื่องหลอมแบบอาร์ค model No. SA-200 โดยเริ่มจากการเปิดวาร์ล น้ำประปาสำหรับหล่อเย็น หลังจากนั้นเปิดสวิตช์เครื่องเครื่อง หลอมนำส่วนผสมตามที่ต้องการใส่ลงเบ้าหลอมที่ทำจากทองแดง แล้วนำใส่ที่หลอมที่มีการหล่อเย็น รอบๆและมีครอบแก้วนิรภัยติดตั้งอยู่

3.2.1.6 ทำการเปิดเครื่องปั้มเพื่อปั้มอากาศภายในครอบแก้วออกให้เหลือน้อยที่สุด โดยเริ่มจากการ ปั้มไล่อากาศในครอบแก้วรอบที่ 1 จนหน้าปัดแสดงความดันในครอบแก้วเป็น 0 หลังจากนั้นทำการ ปิดเครื่องปั้มแล้วทำการปล่อยก๊าซอาร์กอน (Argon) ลงไปในครอบแก้วจนเต็ม และทำการปั้มให้ ความดันในครอบแก้วเป็น 0 สลับกับการปล่อยก๊าซอาร์กอนจนเต็มครอบแก้วเป็นจำนวน 5 ครั้งเพื่อ เป็นการเจือจางอากาศภายในครอบแก้วให้เหลือน้อยที่สุด

3.2.1.7 นำที่กั้นแสงมากั้นบริเวณรอบครอบแก้วเพื่อไม่ให้แสงจากการอาร์คเข้าตาโดยตรง

 3.2.1.8 ทำการปล่อยก๊าซอาร์กอนให้เต็มครอบแก้วแล้วเริ่มทำการหลอมชิ้นงานโดยเริ่มจากตั้งค่า กระแสไฟที่ใช้ในการหลอมคือ 100 แอมแปร์ ทำการเหยียบปั๊มเครื่องหลอม และทำอิเล็กโทรดทีทำ จากทั้งสเตนมาจ่อใกล้ๆชิ้นโลหะที่จะทำการหลอม จนเกิดการอาร์คขึ้น

 3.2.1.9 รอจนชิ้นงานที่หลอมในข้อ 3.2.1.8 เย็นตัวแล้วจึงนำออกมาจากเบ้าหลอมทองแดงหลังจาก นั้นใช้กระดาษทรายขัดคราบเขม่าที่เกิดหลังการหลอมบนเบ้าหลอมทองแดงออกให้หมดแล้วใช้ แอลกอฮอล์เซ็ดทำความสะอาดเบ้าหลอม

3.2.1.10 นำชิ้นงานที่ได้ในข้อ 3.2.1.8 ใส่ในเข้าหลอมทองแดงเพื่อทำการหลอมซ้ำเพิ่ม 2 ครั้งโดยทำ การหลอมตามข้อที่ 3.2.1.5 ถึง 3.2.1.9 แต่ก่อนใสชิ้นงานลงในเข้าหลอมทองแดงต้องทำการกลับด้าน ชิ้นงานจากล่างขึ้นบน และจากบนมาล่างเพื่อให้ส่วนผสมทางเคมีหลังหลอมมีความสม่ำเสมอกันทั่วทั้ง ชิ้นงาน

3.2.1.11 ทำการหลอมชิ้นงานตามส่วนผสมเคมีตามตารางที่ 3.1 จนได้ชิ้นงานครบทั้ง 6 ชิ้นโดย ขั้นตอนการหลอมตามข้อ 3.1.2.5 ถึง 3.1.2.10

รูปที่ 3.1 ลักษณะเตาหลอมแบบอาร์ค (Arc melting Furnace) model No. SA-200

3.2.2 ขั้นตอนการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง

3.2.2.1 นำชิ้นงานที่ได้หลังจากการหลอมด้วยเตาอาร์คมาทำการเตรียมผิวชิ้นงานโดยเริ่มจากการนำ ชิ้นงานมาทำตัวเรือนหลังจากนั้นทำการขัดชิ้นงานด้วยกระดาษทรายเบอร์หยาบไปเบอร์ละเอียดคือ จากเบอร์ 80 150 240 320 400 600 800 1000 และ 2000 ตามลำดับ หลังจากนั้นทำการขัด ละเอียดด้วยผ้าสักหลาดและผงอะลูมินา

 3.2.2.2 นำชิ้นงานที่ขัดแล้วมาทำการกัดผิวชิ้นงานด้วยสารละลายหินอ่อน (Marble solution) ที่ผสม ขึ้นจาก คอปเปอร์ซัลเฟต (CuSO₄) 10 กรัม กรดไฮโดรคลอริก (HCl) 50 มิลลิลิตร และน้ำกลั่น (H₂O) 50 มิลลิลิตร โดยใช้สำลีก้านจุ่มลงในสารละลายหินอ่อนและปาดลงบนผิวชิ้นงานหลังจากนั้น ทำการล้างชิ้นงานด้วยน้ำประปาและแอลกอฮอล์และใช้เครื่องเป่าผมเป่าลมร้อนที่ชิ้นงานจนชิ้นงาน แห้ง

3.2.2.3 ตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่กัดผิวแล้วด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง และ บันทึกรูปโครงสร้างจุลภาคที่ด้วยสอบได้

3.2.2.4 นำชิ้นงานออกจากตัวเรือนและใช้กระดาษทรายเบอร์ละเอียดขัดผิวชิ้นงานที่โดนกัดผิวจนไม่ เหลือคราบที่เกิดจากสารละลายหินอ่อน

3.2.2.5 นำชิ้นงานทั้งหมดมาทำละลาย (solution heat treatment) ที่อุณหภูมิ 1175°C เป็น เวลานาน 4 ชั่วโมง ด้วยเตาเผาความร้อนสูง (muffle furnace) และปล่อยให้ชิ้นงานเย็นตัวในอากาศ

3.2.2.6 นำชิ้นงานที่ผ่านการทำละลายแล้วมากัดผิว และตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้อง จุลทรรศน์แบบใช้แสง และกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning electron microscope, SEM) Hitachi รุ่น SU3500 พร้อมทั้งวิเคราะห์ธาตุด้วยเทคนิควิเคราะห์ธาตุเชิง พลังงาน (Energy- dispersive X-ray Spectroscopy, EDS)

 3.2.2.7 นำข้อมูลรูปโครงสร้างจุลภาคจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดของชิ้นงานหลัง ทำละลาย 5 รูป มาวิเคราะห์หาขนาดของอนุภาค γ' และ สัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ' โดยเฉลี่ย ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ภาพ ImageJTM

3.2.2.8 ทำการตัดชิ้นงานแต่ละชิ้นออกเป็น 4 ส่วนเท่าๆกัน

3.2.2.9 นำชิ้นงาน 2 จาก 4 ส่วน ของชิ้นงานแต่ละชิ้นที่มีส่วนผสมตามตารางที่ 3.1 มาทำการบ่มแข็ง ที่อุณหภูมิ 845 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 24 ชั่วโมง 3.2.2.10 นำชิ้นงานที่ผ่านการบ่มแข็งมากัดผิว และตรวจสอบโครงสร้างด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้ แสง

 3.2.2.11 นำชิ้นงานที่ผ่านการบ่มแข็งมาตรวจสอบส่วนผสมทางเคมี และโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning electron microscope, SEM) JEOL รุ่น JSM IT-500HR

 3.2.2.12 นำข้อมูลรูปโครงสร้างจุลภาคจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดของชิ้นงานหลัง บ่มแข็ง 5 รูป มาวิเคราะห์หาขนาดของอนุภาค γ', สัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ' และความกลม ของอนุภาค γ' โดยเฉลี่ยหลังบ่มแข็งด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ภาพ ImageJTM

3.2.2.13 นำชิ้นงานที่ผ่านการบ่มแข็งแล้วทั้งสองส่วนของแต่ละส่วนผสมในตารางที่ 3.1 ไปแยกทำ การจำลองการใช้งาน 2 อุณหภูมิ โดยส่วนที่ 1 จะถูกนำไปจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900 องศา เซลเซียส ให้ได้ระยะเวลาในการจำลองการใช้งานรวม 400 ชั่วโมง ชิ้นงานส่วนที่ 2 จะถูกนำไปจำลอง การใช้งานที่อุณหภูมิ 1,000 องศาเซลเซียส ให้ได้ระยะเวลาในการจำลองการใช้งานรวม 400 ชั่วโมง เช่นเดียวกัน โดยการจำลองการใช้งานจะมีลักษณะการจำลองการใช้งานเป็นรอบ รอบละ 25 ชั่วโมง ทั้งหมด 16 รอบ เพื่อให้ได้ระยะการจำลองการใช้งานรวม 400 ชั่วโมงดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 แผนภาพลักษณะการจำลองการใช้งาน

3.2.2.14 นำชิ้นงานที่ผ่านการจำลองการใช้งานจนได้ระยะเวลาในการจำลองการใช้งานรวม 400 ชั่วโมง มากัดผิว และตรวจสอบโครงสร้างด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

3.2.2.15 นำชิ้นงานที่ผ่านการจำลองการใช้งานจนได้ระยะเวลาในการจำลองการใช้งานรวม 400 ชั่วโมงมาตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

3.2.2.16 นำข้อมูลรูปโครงสร้างจุลภาคจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดชิ้นงานหลัง จำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง จำนาวน 5 รูป มาวิเคราะห์หาขนาดของ อนุภาค γ', สัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ' และความกลมของอนุภาค γ' โดยเฉลี่ยด้วยโปรแกรม วิเคราะห์ภาพ ImageJ[™]

3.2.2.17 นำข้อมูลรูปโครงสร้างจุลภาคจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดชิ้นงานหลัง จำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง จำนวน 5 รูป มาวิเคราะห์หาขนาดของ อนุภาค γ', สัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ' และความกลมของอนุภาค γ' โดยเฉลี่ยด้วยโปรแกรม วิเคราะห์ภาพ ImageJTM

3.2.2.18 รวบรวมวิเคราะห์ผลที่ได้ และสรุปผลการทดลอง

รูปที่ 3.3 แผงผังขั้นตอนทำการทดลอง

3.4 แผนดำเนินงานวิจัย และเวลา

ີ້ຄວດຮຽນ	เดือน									
11,011,9,969	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ศึกษาค้นคว้าข้อมูล										
ตรวจสอบส่วนผสมทางเคมี										
ของชิ้นงานที่ได้รับ										
เตรียมชิ้นงาน และหลอม										
ชิ้นงาน		. 5.0	ોસેક							
ทำละลายให้เกิดสารละลาย	6.		SS//	22						
ของแข็งเนื้อเดียว และ			210 //////		2					
ถ่ายภาพโครงสร้างจุลภาค		///	1							
ชิ้นงานหลังการทำละลาย		1/6								
บ่มแข็ง และถ่ายภาพ			5							
โครงสร้างจุลภาคหลังบ่มแข็ง				6111						
จำลองการใช้งานจริง และ		ANR Treesee		S.	0					
ถ่ายภาพโครงสร้างจุลภาค		2000		A						
หลังจำลองการใช้งานจริง										
วิเคราะห์และสรุปผล และ		_			íi).					
เขียนเล่มวิทยานิพนธ์ จุฬ	าลง	ารณ์	มหา	วิทย	าลัย					

Chulalongkorn University

บทที่ 4

ผลการทดลองและวิเคราะห์ผล

 4.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์ส่วนผสมทางเคมีโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ด้วยเทคนิค EDS (Energy Dispersive X-ray Spectroscopy)

ชิ้นงานที่เตรียมตามตารางที่ 3.1 หลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำละลาย ที่อุณหภูมิ 1175°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง ถูกตรวจสอบส่วนผสมทางเคมีด้วยเทคนิค EDS (Energy Dispersive X-ray Spectroscopy) ผลที่ได้แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงส่วนผสมทางเคมีโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์

ธาตุผสม	(% โดยน้ำหนัก)									
	ชิ้นงานที่ 0	ชิ้นงานที่ 1	ชิ้นงานที่ 2	ชิ้นงานที่ 3	ชิ้นงานที่ 4	ชิ้นงานที่ 5				
Ni	60.84	63.33	61.24	58.78	57.85	56.82				
Со	8.35	7.43	8.87	11.44	12.58	13.89				
Al	3.58	4.26	3.98	4.09	4.03	3.98				
W	3.33 🧃	3.20	3.11	3.54	3.04	3.23				
Мо	2.05 CH	UL 1.58 G	OR1.70 NI	1.84	2.02	1.69				
Ti	3.20	2.83	2.88	2.83	2.79	2.86				
Та	1.49	1.45	1.32	1.17	1.35	1.46				
Nb	0.81	0.66	1.01	0.76	0.54	0.74				
Zr	0.13	0.03	0.37	0.13	0.06	0.27				
Cr	16.21	15.23	15.37	15.42	15.74	15.05				

จากตารางที่ 4.1 ผลที่ได้จากการตรวจสอบส่วนผสมทางเคมีด้วยเทคนิค EDS (Energy Dispersive X-ray Spectroscopy) โดยผลการตรวจสอบส่วนผสมทางเคมีที่ได้มีการตัดธาตุที่คาดว่า

ไม่มีในโลหะผสมพิเศษ เกรด Inconel 738 โดยในแต่ละชิ้นงานจะมีพื้นที่การตรวจสอบส่วนผสมทาง เคมีจำนวน 3 บริเวณ และหาค่าเฉลี่ยของส่วนผสม เมื่อนำผลที่ได้ในตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบกับ ตารางที่ 3.5 ที่แสดงส่วนผสมทางเคมีที่คาดว่าจะพบในแต่ละชิ้นงาน ซึ่งหาจากการคำนวณโดยอ้างอิง ผลที่ได้จากการตรวจสอบส่วนผสมทางเคมีด้วยเทคนิค EDS ในชิ้นงาน Inconel 738 (ชิ้นงาน 0) หลัง หลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ พบว่าส่วนผสมทางเคมีที่ตรวจสอบได้จริง ต่างจากส่วนผสมทาง เคมีจากการคำนวณเล็กน้อย คาดว่าเป็นผลเนื่องจากการกระจายตัวของธาตุผสมที่ยังไม่สม่ำเสมอใน ชิ้นงานหล่อ Inconel 738 หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ ทำให้การคำนวณส่วนผสมในแต่ ละชิ้นงานอาจจะมีความคลาดเคลื่อนไปบ้าง และคาดว่าเป็นผลจากธาตุผสมบางตัวทำปฏิกิริยากับ ออกซิเจน ระหว่างการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และระหว่างทำละลาย ทำให้ส่วนผสมที่วัด ได้จริงคลาดเคลื่อนจากการคำนวณ นอกจากนี้การวิเคราะห์ธาตุผสมด้วยเทคนิค EDS ยังไม่ใช่เทคนิค ในการวัดส่วนผสมที่มีความแม่นยำสูง แต่เนื่องจากในงานวิจัยนี้ชิ้นงานที่ใช้วิจัยมีขนาดเล็ก (เส้นผ่าน ศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร) ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ส่วนผสมด้วยเทคนิคที่มีความแม่นยำสูง เช่นเทคนิค Spark Optical Emission Spectrometer (Spark-OES) ได้เนื่องจากมีพื้นที่ของชิ้นงาน ในการวิเคราะห์ส่วนผสมด้วยเทคนิค OES ไม่เพียงพอ

4.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังการหลอมละลาย แบบอาร์กสุญญากาศ

จิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ ถูกตรวจสอบโครงสร้าง จุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ผลที่ได้แสดงดังรูป 4.1

จากรูปที่ 4.1 โครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ ในทุกขึ้นงานมี ลักษณะโครงสร้างเดนไดรต์จากผลการแยกส่วนผสมออกเป็นชั้น (coring effect) ประกอบด้วย โครงสร้างเดนไดรต์สีอ่อน และมีอนุภาคสีเข้มกระจายตัวอยู่ภายในเดนไดรต์ และระหว่างแขนเดน ไดรต์ โดยโครงสร้างสีอ่อนคาดว่าเป็นโครงสร้างเนื้อพื้นแกมมา (Gamma, γ) ที่ได้หลังจากการหลอม ละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และโครงสร้างสีเข้มคาดว่าเป็นโครงสร้างของคาร์ไบด์จำพวก MC คาร์ ไบด์ และโครงสร้างของอนุภาคแกมมาไพรม์ (Gamma prime, γ ') ที่เกิดขึ้นระหว่างชิ้นงานเย็นตัว หรืออาจเป็นสิ่งเจือปนภายในชิ้นงานอยู่ตามขอบเดนไดรต์ 4.3 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังการทำละลายที่ อุณหภูมิ 1175⁰C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

4.3.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำละลายที่อุณหภูมิ 1175[°]C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้อง จุลทรรศน์แบบใช้แสงแสดงดังรูปที่ 4.2

ร**ูปที่ 4.2** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175 ^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

จากรูปที่ 4.2 โครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175 ^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง ในทุกชิ้นงานพบว่าไม่สามารถเห็นโครงสร้างเดนไดรต์ เหมือนโครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศดังรูป 4.1 คาดว่า เนื่องจากชิ้นงานทั้งหมดเมื่อผ่านกระบวนการทำละลาย จะส่งผลให้ธาตุผสมในชิ้นงานมีการแพร่และมี การกระจายตัวสม่ำเสมอมากขึ้น การแยกส่วนผสมออกเป็นชั้น (coring effect) จึงหายไป นอกจากนี้ การทำละลายคาดว่าส่งผลให้คาร์ไบด์ และอนุภาค γ ' ละลายกลับสู่เนื้อพื้นได้ ซึ่งสามารถสังเกตได้ จากอนุภาคสีเข้มในรูป 4.2 ในแต่ละชิ้นงาน มีจำนวนที่น้อยกว่าในรูป 4.1 ค่อนข้างมาก

4.3.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราด (Scanning electron microscope, SEM) ภายหลังการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175[°]C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า แสดงดังรูปที่ 4.3

จากรูปที่ 4.3 พบว่าขึ้นงานทั้งหมดหลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และการ ทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง เมื่อตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วย SEM พบว่ามี อนุภาค γ ' ตกตะกอนกระจายตัวอย่างสม่ำเสมออยู่ในเนื้อพื้น โดยคาดว่าเกิดขึ้นเนื่องจากในขั้นตอน การทำละลาย อนุภาค γ ' ไม่สามารถละลายกลับสู่เนื้อพื้นได้อย่างสมบูรณ์ หรืออาจเกิดจากการเย็น ตัวที่เร็วไม่พอของชิ้นงานเมื่อนำออกจากเตาหลังการทำละลาย ทำให้อนุภาค γ ' สามารถตกตะกอน กลับมาได้ ซึ่งในกรณีนี้คาดว่าสามารถแก้ไขได้ด้วยการทำให้ชิ้นงานเมื่อนำออกจากเตาเย็นตัวเร็วขึ้น ด้วยการเป่าแก๊สเฉื่อยผ่านชิ้นงานเพื่อให้ชิ้นงานสามารถเย็นตัวได้เร็วขึ้น

โดยอนุภาค γ' ในแต่ละชิ้นงานมีลักษณะรูปร่าง (morphology) ค่อนข้างไปในทางทรง เหลี่ยมแบบไม่สมมาตร มีขนาดเล็ก และมีขนาดเดียว (single size) ดังรูป 4.3 ดังนั้นอนุภาค γ' ที่ พบหลังทำละลายคาดว่าเป็นอนุภาค γ' ที่เกิดจากการเย็นตัวที่เร็วไม่พอของชิ้นงานเมื่อนำออกจาก เตาหลังทำละลาย

รูปที่ 4.3 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์กล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

จากรูปที่ 4.3 เมื่อคำนวณขนาดโดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' หลังการละลายในแต่ละชิ้นงาน พบว่าขนาดของอนุภาค γ' ในชิ้นงานที่ 0 – 5 มีขนาด 0.014, 0.015, 0.016, 0.018, 0.017 และ 0.011 um² ตามลำดับ โดยขนาดของอนุภาค γ' สามารถแสดงเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.4 กราฟแสดงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ ' หลังการทำละลายในแต่ละชิ้นงาน

จากรูปที่ 4.3 เมื่อคำนวณสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ' หลังการละลายในแต่ละ ชิ้นงาน พบว่าสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ในชิ้นงานที่ 0 – 5 มีสัดส่วนเชิงพื้นที่ 0.31, 0.26, 0.34, 0.47, 0.43 และ0.41 ตามลำดับ โดยสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' สามารถแสดงเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.5

รูปที่ 4.5 กราฟแสดงสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ ' หลังการทำละลายในแต่ละชิ้นงาน

จากรูปที่ 4.4 และ 4.5 พบว่าชิ้นงานที่มีการเติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1 %โดยน้ำหนัก (ชิ้นงาน 1-5) จะมีแนวโน้มของ ขนาดหรือพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' และสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' มีค่า มากกว่า ชิ้นงานที่ไม่เติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1 % โดยน้ำหนัก (ชิ้นงาน 0) คาดว่าเนื่องจากธาตุ อะลูมิเนียม เป็นธาตุ forming elements หลักของอนุภาค γ' [1, 3, 7, 14] ดังนั้นการเติมธาตุผสม อะลูมิเนียมเพิ่มจึงเป็นการเพิ่มความเสถียรของอนุภาค γ' ด้วยเหตุนี้ชิ้นงานที่เติมธาตุผสมอะลูมิเนียม 1 %โดยน้ำหนัก เมื่อผ่านกระบวนการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175[°]C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง จึงมีแนวโน้ม ที่พบขนาด และสัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ' ที่ตกตะกอนออกมาก่อนมากกว่า ชิ้นงานที่ไม่มีการ เติมธาตุผสมอะลูมิเนียมเพิ่ม

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงอัตราส่วน Ni : Co ในชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์

	ชิ้นงาน 0	ชิ้นงาน 1	ชิ้นงาน 2	ชิ้นงาน 3	ชิ้นงาน 4	ชิ้นงาน 5
Ni : Co	7.29	8.52	6.90	5.14	4.60	4.09

จากรูปที่ 4.4, 4.5 และตารางที่ 4.2 พบว่าในชิ้นงาน 1 - 3 เมื่ออัตราส่วนธาตุผสม Ni : Co ลดลง ขนาดของอนุภาค γ ' และสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ ' มีค่าเพิ่มขึ้น คาดว่าเป็นผลจากธาตุผสม โคบอลต์ เนื่องจากงานวิจัยก่อนหน้านี้พบว่าการเติมโคบอลต์ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลมีผลให้ solvus temperature ของอนุภาค γ ' มีค่ามากขึ้น **[2, 3, 14]** การเพิ่มปริมาณธาตุผสมโคบอลต์จึง เป็นการเพิ่มความเสถียรของอนุภาค γ ' การทำละลายอนุภาค γ ' จึงทำได้ยากขึ้น ดังนั้นในชิ้นงาน 1-3 จึงพบว่าขนาด และสัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ ' มีค่าเพิ่มขึ้นตามปริมาณโคบอลต์ที่เพิ่ม

อย่างไรก็ตามจากรูปที่ 4.4, 4.5 และตารางที่ 2 พบว่าขึ้นงาน 4 - 5 เมื่ออัตราส่วนธาตุผสม Ni : Co ลดลง ขนาดและสัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ ' กลับมีค่าลดลง คาดว่าน่าจะเป็นผลจากธาตุ ผสมนิกเกิลที่ลดลงไปมาก เนื่องจากนิกเกิลเป็น forming elements หลักของอนุภาค γ ' [1, 3, 7, 14] ดังนั้นการลดปริมาณธาตุผสมนิกเกิลจึงเป็นการลดความเสถียร และปริมาณการฟอร์มตัวของ อนุภาค γ ' เมื่อปริมาณธาตุผสมนิกเกิลลดลง การทำละลายอนุภาค γ ' จึงทำได้ง่ายขึ้น ดังนั้นใน ขึ้นงาน 4 – 5 จึงพบว่าขนาดของอนุภาค γ ' และสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ ' มีค่าลดลง เมื่อปริมาณ ธาตุผสมนิกเกิลลดลง แม้ปริมาณธาตุโคบอลต์จะมีมากขึ้นก็ตาม 4.4 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังการหลอมละลาย แบบอาร์กสุญญากาศ และการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175[°]C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำ การบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845[°]C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

4.4.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845[°]⊂ เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

รูปที่ 4.6 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175 ^OC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845 ^OC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5 ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสงแสดงดังรูปที่ 4.6

จากรูปที่ 4.6 โครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และการทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง พบว่าในทุกชิ้นงาน จะพบอนุภาคสีเข้มกระจายตัวอยู่ภายในเนื้อพื้นมากขึ้น เมื่อเทียบกับ โครงสร้างจุลภาคหลังการทำละลายในรูป 4.2 นอกจากนี้จากรูป 4.6 ยังพบว่าอนุภาคสีเข้มตกตะกอน ตามขอบเกรนอย่างชัดเจน โดยอนุภาคสีเข้มที่กระจายตามเนื้อพื้น และตกตะกอนบริเวณขอบเกรน คาดว่าเป็นโครงสร้างคาร์ไบด์ โดยโครงสร้างคาร์ไบด์ที่กระจายในเนื้อพื้นคาดว่าเป็นคาร์ไบด์ชนิด MC และคาร์ไบด์ที่ตกตะกอนตามขอบเกรนคาดว่าเป็นคาร์ไบด์ชนิด MC หรืออาจเป็น คาร์ไบด์ชนิด M₂₃C₆ ที่เกิดจากการสลายตัวของคาร์ไบด์ชนิด MC **[1, 3, 7, 14, 15]**

 4.4.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราด (Scanning electron microscope, SEM) ภายหลังบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา
24 ชั่วโมง

ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำละลายที่อุณหภูมิ 1175[°]C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845[°]C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่าแสดงดังรูปที่ 4.7 และหาค่าความกลม (circularity) โดยเฉลี่ยได้ดังรูป 4.8

จากรูปที่ 4.7 และ4.8 พบว่าในขึ้นงานที่มีการเติมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก (ขึ้นงาน 1 - 5) อนุภาค γ ' ยังคงมีลักษณะรูปร่าง (morphology) ค่อนข้างเหลี่ยม (cubic) โดยลักษณะ รูปร่างของอนุภาค γ ' นั้นจะถูกกำหนดโดยค่า absolute value of lattice misfit ระหว่างเนื้อพื้น γ และอนุภาค γ ' โดยค่า absolute value of lattice misfit จะสัมพันธ์กับค่าผลต่างระหว่าง Lattice parameter ของเนื้อพื้น γ และอนุภาค γ ' โดยหากค่า absolute value of lattice misfit มีค่าเพิ่มขึ้น มีค่าเข้าใกล้ 0 อนุภาค γ ' จะมีลักษณะกลม หากค่า absolute value of lattice misfit มีค่าเพิ่มขึ้น ลักษณะของอนุภาค γ' จะมีลักษณะเป็นเหลี่ยม (Cubic) มากขึ้น หากค่า absolute value of lattice misfit มีค่ามากเกินไปอนุภาค γ' จะมีลักษณะเป็น plate **[3, 7]** การเติมธาตุผสมจะส่งผล ทำให้ค่า Lattice parameter ของเนื้อพื้น γ หรืออนุภาค γ' มีค่าเปลี่ยนแปลงไป โดยการเติมธาตุ ผสมอะลูมิเนียม จะมีผลต่อค่า Lattice parameter ของอนุภาค γ' เนื่องจากอะลูมิเนียมเป็นธาตุที่ ชอบอยู่ในอนุภาค γ' โดยผลที่ได้ในรูปที่ 4.7 นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าที่พบว่าการเติม ธาตุ ผสมอะลูมิเนียมเพิ่ม 1% โดยน้ำหนัก เป็นปริมาณการเติมธาตุผสมอะลูมิเนียมที่เหมาะสมในโลหะ ผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล เกรด Inconel 738 ที่อนุภาค γ' ยังคงมีลักษณะรูปร่างเป็น cubic ซึ่งหาก เติมธาตุผสมอะลูมิเนียม มากกว่า 1% โดยน้ำหนัก จะพบอนุภาค γ' รวมตัวกันเป็นแพ (Rafting) **[12]**

ร**ูปที่ 4.7** โครงสร้างจุลภาคขึ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และทำ ละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

รูปที่ 4.8 กราฟแสดงค่าความกลมโดยเฉลี่ยของอนุภาค γ ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละชิ้นงาน

ในทางตรงกันข้ามการเติมธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ไม่ส่งผลต่อลักษณะรูปร่างของ อนุภาค γ ' ดังแสดงในรูปที่ 4.7ข -4.7ฉ เนื่องจากธาตุผสมนิกเกิล ชอบอยู่ทั้งในเนื้อพื้น γ และ อนุภาค γ ' ทำให้ไม่ส่งผลต่อค่า absolute value of lattice misfit ในส่วนของธาตุผสมโคบอลต์ แม้ว่าชอบที่จะอยู่ในเนื้อพื้น γ ในรูป solid solution แต่เนื่องจากขนาดอะตอมของโคบอลต์ ใกล้เคียงกับกับนิกเกิล จึงไม่ส่งผลให้ Lattice parameter ของเนื้อพื้น γ เปลี่ยนแปลงมากนัก ส่งผล ให้ค่า absolute value of lattice misfit ระหว่างเนื้อพื้น γ และอนุภาค γ ' ไม่เปลี่ยนแปลงอย่าง มีนัยสำคัญ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากรูปที่ 4.7 เมื่อคำนวณขนาดหรือพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละ ชิ้นงาน พบว่าขนาดของอนุภาค γ' ในชิ้นงานที่ 0 – 5 มีขนาด 0.026, 0.033, 0.033, 0.030, 0.032 และ0.029 um² ตามลำดับ โดยขนาดของอนุภาค γ' สามารถแสดงเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.9

จากรูปที่ 4.9 พบว่าในขึ้นงานที่มีการเติมธาตุผสมอะลูมิเนียม 1% โดยน้ำหนัก (ซิ้นงาน 1-5) มีขนาดของอนุภาค γ' ที่ใหญ่กว่า ซิ้นงานที่ไม่มีการเติมธาตุผสมอะลูมิเนียม (ซิ้นงาน 0) เนื่องจาก อะลูมิเนียม เป็นธาตุ forming elements หลักของอนุภาค γ' **[1, 3, 7, 14]** ดังนั้นการเพิ่มปริมาณ ธาตุผสมอะลูมิเนียม จะช่วยให้อนุภาค γ' โตได้ง่ายระหว่างการบ่มแข็ง นอกจากนี้จากรูปที่ 4.9 และตารางที่ 4.2 พิจารณาซิ้นงาน 1- 5 พบว่าซิ้นงานที่มีปริมาณ อัตราส่วนปริมาณธาตุผสม Ni : Co มากกว่า จะมีขนาดของอนุภาค γ ' ที่ใหญ่กว่า แสดงให้เห็นว่า ธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์จะมีอิทธิพลต่อขนาดอนุภาค γ ' ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล ที่ตรง ข้ามกัน โดยการเพิ่มปริมาณธาตุผสมนิกเกิล แม้ว่าจะเป็นการเพิ่มความเสถียรของเนื้อพื้น γ แต่ก็ยัง เป็นการเพิ่มความเสถียรของอนุภาค γ ' เนื่องจาก นิกเกิลเป็นธาตุ forming elements หลักของ อนุภาค γ ' [1, 3, 7, 14] ดังนั้นการเพิ่มปริมาณธาตุผสม นิกเกิลจะช่วยให้อนุภาค γ ' โตได้ง่าย ระหว่างการบ่มแข็ง ในทางตรงข้ามการเพิ่มปริมาณธาตุผสมโคบอลต์จะส่งผลให้อนุภาค γ ' มีขนาดที่ เล็กลง เนื่องจากเมื่อธาตุผสมโคบอลต์ที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลในการลด critical radius ในการเกิดอนุภาค

รูปที่ 4.9 กราฟแสดงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละชิ้นงาน

ดังนั้นจากรูปที่ 4.9 การที่ขนาดหรือพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' มีแนวโน้มลดลงจาก ชิ้นงาน 1 - 5 ตามลำดับ คาดว่าเป็นผลร่วมกันของการลดปริมาณธาตุผสมนิกเกิล และการเพิ่มธาตุ โคบอลต์ จากชิ้นงาน 1 - 5 โดยเมื่อพิจารณา กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และ โคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลังบ่มแข็งที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงานดังรูปที่ 4.10 โดยจุดสีดำแทน กลุ่มชิ้นงานที่ไม่มีการเติมธาตุผสมเพิ่ม (ชิ้นงาน 0) และจุดสีแดงแทนกลุ่มชิ้นงานที่มีการเติมธาตุผสม เพิ่ม (ชิ้นงาน 1 - 5) จากรูปที่ 4.10 จะเห็นได้ว่าในกลุ่มชิ้นงานที่มีการเติมธาตุผสม อัตราการลดลง ของธาตุนิกเกิล จะไม่เท่ากับอัตราการเพิ่มของธาตุโคบอลต์ ดังสังเกตได้จากเส้นแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์เป็นเส้นโค้ง ไม่ใช่เส้นตรง

รูปที่ 4.10 กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง บ่มแข็งที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงาน

จากรูปที่ 4.10 หากมองรูปกราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ ' ที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละขึ้นงาน จากด้านบนเพียงด้านเดียว จะเห็นลักษณะ เส้นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์เป็นเส้นโค้งดังรูปที่ 4.11 ซึ่งแสดงให้เห็น ว่าการเพิ่มของธาตุผสมโคบอลต์จากขึ้นงาน 1-5 น้อยกว่า การลดลงของธาตุนิกเกิลจากขึ้นงานที 1-5 แต่ขนาดอนุภาค γ ' ที่ได้ จากผลการเพิ่มธาตุโคบอลต์ และการลดธาตุผสมนิกเกิลมีค่าเท่ากัน ดังเห็น ได้จากอนุภาค γ ' มีแนวโน้มลดลงเป็นเส้นตรงจากขึ้นงาน 1-5 ดังนั้นจึงคาดว่าธาตุผสมโคบอลต์มีผล ต่อขนาดอนุภาค γ ' หลังบ่มแข็งมากกว่าธาตุผสมนิกเกิล

รูปที่ 4.11 กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง บ่มแข็งที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงาน (มองกราฟด้านบน)

จากรูปที่ 4.7 เมื่อคำนวณสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละชิ้นงาน พบว่า สัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ในชิ้นงานที่ 0 – 5 มีสัดส่วนเชิงพื้นที่ 0.49, 0.49, 0.51, 0.44, 0.42 และ 0.44 ตามลำดับ โดยสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' สามารถแสดงเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.12

จากรูปที่ 4.12 พบว่าผลของธาตุผสมนิกเกิล มีผลกระทบอย่างเด่นชัดต่อ สัดส่วนเชิงพื้นที่ ของเฟส γ ' มากกว่าธาตุผสมโคบอลต์ และอะลูมิเนียม โดยจะเห็นได้จาก ชิ้นงาน 1 และชิ้นงาน 2 ที่ มีการเติมธาตุผสมอะลูมิเนียม 1% โดยน้ำหนัก มีสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ ' ใกล้เคียงกับ ชิ้นงาน 0 ที่ไม่มีการเติมธาตุผสมอะลูมิเนียม 1% โดยน้ำหนัก และจากงานวิจัยก่อนหน้าพบว่าการเพิ่มธาตุผสม โคบอลต์ จะส่งผลให้ สัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ ' เพิ่มขึ้นหลังการบ่มแข็ง [17] ซึ่งตรงกันข้ามกับ ผลที่พบในงานวิจัยนี้ ซึ่งพบว่า สัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ ' มีค่าลดลงเมื่อธาตุผสมโคบอลต์ มาก ขึ้น คาดว่าเนื่องจากในงานวิจัยนี้นอกจากมีการเพิ่มธาตุผสมโคบอลต์แล้ว ยังมีการลดลงของธาตุผสม นิกเกิลด้วย ซึ่งนิกเกิลเป็นธาตุ forming elements หลักของเฟส γ ' [1, 3, 7, 14] ดังนั้นการลดธาตุ ผสมนิกเกิล จึงมีผลทำให้สัดส่วนเชิงพื้นที่ของอนุภาค γ ' ลดลงซึ่งสอดคล้องกับผลที่ได้ในรูปที่ 4.12

รูปที่ 4.12 กราฟแสดงสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ ' หลังการบ่มแข็งในแต่ละชิ้นงาน
4.5 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังจำลองการใช้งาน อุณหภูมิ 900⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

4.5.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900[°]⊂ เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

รูปที่ 4.13 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

รูปที่ 4.14 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 7250 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน (การทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นมีการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง) จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง แสดง ดังรูปที่ 4.13 และ 4.14 จากรูปที่ 4.13 พบว่าโครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900^OC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ในทุกชิ้นงาน จะพบอนุภาคสีเข้มกระจายตัวอยู่ภายในเนื้อพื้น และตามขอบเกรนอย่างเห็นได้ ชัด ลักษณะเดียวกับภาพโครงสร้างจุลภาคในกระบวนการบ่มแข็ง แต่มีจำนวนที่มากกว่า โดยอนุภาค สีเข้มที่กระจายตามเนื้อพื้น และตกตะกอนบริเวณขอบเกรน คาดว่าเป็นโครงสร้างคาร์ไบด์ โดย โครงสร้างคาร์ไบด์ที่กระจายในเนื้อพื้นคาดว่าเป็นคาร์ไบด์ชนิด MC และคาร์ไบด์ที่ตกตะกอนตามขอบ เกรนคาดว่าเป็นคาร์ไบด์ชนิด MC หรืออาจเป็น คาร์ไบด์ชนิด M₂₃C₆ ที่เกิดจากการสลายตัวของคาร์ ไบด์ชนิด MC **[1, 3, 7, 14, 15]**

จากรูปที่ 4.14 พบว่าโครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900^OC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ในทุกชิ้นงานเมื่อใช้กำลังขยายสูงสุดของกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (7250 เท่า) จะพบว่า ภายในเนื้อพื้นมีจุดด่างสีเข้มอยู่ภายใน คาดว่าจุดรอยด่างคืออนุภาค γ' ที่มีขนาดใหญ่จนเริ่มสังเกตได้ จากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

4.5.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราด (Scanning electron microscope, SEM) ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900⁰⊂ เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

ร**ูปที่ 4.15** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน (การทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง) จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด กำลังขยาย 20000 แสดงดังรูปที่ 4.15 และหาค่าความกลม (circularity) โดยเฉลี่ยได้ดัง รูป 4.16

จากรูปที่ 4.15 และ 4.16 พบว่าในขึ้นงานที่อัตราส่วน Ni : Co สูง (ขึ้นงาน 0 และขึ้นงาน 1) จะมีรูปร่าง (morphology) ของอนุภาค γ ' เป็นทรงกลมมน คาดว่าเป็นผลจากการอิทธิพลของ นิกเกิล ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล เนื่องจากนิกเกิลเป็นธาตุที่เพิ่มความเสถียรของโครงสร้างพื้น และเป็นธาตุ forming elements หลักของอนุภาค γ ' อีกด้วย [1, 3, 7, 14] ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่ ขึ้นงานที่มีปริมาณนิกเกิลมาก จะมีค่า lattice parameters ของเนื้อพื้น γ และอนุภาค γ ' แตกต่าง กันน้อย ส่งผลให้ค่า absolute value of lattice misfit ระหว่างเนื้อพื้น γ และอนุภาค γ ' มีค่าเข้า ใกล้ศูนย์ รูปร่างของอนุภาค γ ' จึงมีลักษณะกลมมน

ในทางตรงข้าม ขึ้นงาน 2 และขึ้นงาน 3 มีรูปร่างของอนุภาค γ' ลักษณะค่อนข้างไปในทรง เหลี่ยม คาดว่าน่าจะเกิดขึ้นเนื่องจากซิ้นงานทั้งสองมีอัตราส่วน Ni : Co อยู่ระหว่างกลุ่มชิ้นงานที่ อัตราส่วน Ni : Co สูง และ กลุ่มซิ้นงานที่อัตราส่วน Ni : Co ต่ำ ทำให้ผลของธาตุผสมอะลูมิเนียม เด่นชัดขึ้น โดยธาตุผสมอะลูมิเนียมนั้นจะมีผลต่อค่า Lattice parameter ของอนุภาค γ' เนื่องจาก อะลูมิเนียมเป็นธาตุที่ชอบอยู่ในอนุภาค γ' [1, 3, 7, 14] ส่งผลให้ค่า absolute value of lattice misfit ระหว่างเนื้อพื้น γ และอนุภาค γ' มีค่าเพิ่มขึ้น อนุภาค γ' จึงมีลักษณะค่อนข้างเหลี่ยม ในชิ้นงานที่มีปริมาณอัตราส่วนธาตุผสม Ni : Co ต่ำ (ชิ้นงาน 4 และ ชิ้นงาน 5) มีลักษณะ กลม หลังจากจำลองการใช้งานที่ 900°C นาน 400 ชั่วโมง คาดว่าเนื่องจากผลของธาตุผสมโคบอลต์ ทำให้อะตอมธาตุ W, Mo, Cr ละลายกลับในเนื้อพื้น γ ได้มากขึ้นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่า absolute value of lattice misfit ระหว่างเนื้อพื้น γ matrix และอนุภาค γ ' ลดลงเข้าใกล้ศูนย์ รูปร่างของอนุภาค γ ' จึงมีลักษณะกลับไปเป็นทรงกลมมนขึ้นอีกครั้งหนึ่งหลังจำลองการใช้งาน [10, 18]

จากรูปที่ 4.15 เมื่อคำนวณพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง พบว่าพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ในชิ้นงานที่ 0 – 5 มีค่า 0.095, 0.105, 0.096, 0.101, 0.088 และ 0.086 um² ตามลำดับ โดยพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' สามารถแสดงเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.17

จากรูปที่ 4.17 พบว่าในชิ้นงานที่มีปริมาณอัตราส่วนธาตุผสม Ni : Co ต่ำ จะมีขนาดหรือ พื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ที่เล็กกว่า คาดว่าเนื่องจากอิทธิพลของโคบอลต์ที่ส่งผลให้ต่อค่า D (diffusion coefficient) ของ solutes atom in matrix มีค่าลดลง โดยค่า D ของแต่ละธาตุจะหา ได้ตามสมการที่ 5 **[11]**

$$D = AK/C_{\rm e} \tag{5}$$

เมื่อ A คือ ค่าคงที่, K คือ ค่า coarsening rate, C_e คือ ค่า concentration of solute.

จากสมการที่ 5 เมื่อค่า D ลดลง จะทำให้ solutes atom ที่ใช้ในการสร้างอนุภาค γ ละลายอยู่ในเนื้อพื้น γ ได้มากขึ้น จึงทำให้ค่าอัตราการโต (coarsening rate) มีค่าลดลง ดังนั้นเมื่อ ปริมาณธาตุผสมโคบอลต์ เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อนุภาค γ ' มีการโตช้าลงหลังจำลองการใช้งาน เนื่องจาก อัตราการโต (coarsening rate) ของอนุภาค γ ' มีค่าลดลง **[16, 17, 19]**

นอกจากนี้แนวโน้มขนาดอนุภาค γ' หลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ที่ลดลงจากขึ้นงาน 1-5 คาดว่ายังเป็นผลจากการลดลงของธาตุนิกเกิลจากขึ้นงาน 1-5 ร่วม ด้วย เนื่องจากนิกเกิลเป็นธาตุ forming elements หลักของอนุภาค γ' **[1, 3, 7, 14]** โดยเมื่อ พิจารณา กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง จำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงานดังรูปที่ 4.18 โดยจุดสีดำแทนกลุ่มชิ้นงานที่ไม่มีการเติมธาตุผสมเพิ่ม (ชิ้นงาน 0) และจุดสีแดงแทนกลุ่มชิ้นงานที่มี การเติมธาตุผสมเพิ่ม (ชิ้นงาน 1 - 5) จากรูปที่ 4.18 จะเห็นได้ว่าในกลุ่มชิ้นงานที่มีการเติมธาตุผสม อัตราการลดลงของธาตุนิกเกิล จะไม่เท่ากับอัตราการเพิ่มของธาตุโคบอลต์ ดังสังเกตได้จากเส้นแนว โน้มการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล ละไม่เท่ากับอัตราการเพิ่มของธาตุโคบอลต์ ดังสังเกตได้จากเส้นแนว โน้มการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์เป็นเส้นโค้ง ไม่ใช่เส้นตรง ดังนั้นจึงคาดว่าธาตุผสม โคบอลต์ มีผลต่อขนาดอนุภาค γ' หลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง มากกว่าธาตุผสมนิกเกิล ซึ่งสามารถอธิบายผลของธาตุโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' ที่มากกว่าผล ของธาตุนิกเกิล ได้เช่นเดียวกับในกรณีขนาดอนุภาค γ' หลังการบ่มแข็ง

รูปที่ 4.18 กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง จำลองการใช้งานอุณหภูมิ 900⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมงที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงาน

แต่อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้พบว่าในชิ้นงาน 0 แม้จะมีปริมาณธาตุผสมโคบอลต์ มากกว่า ชิ้นงาน 1 และมีปริมาณธาตุผสมโคบอลต์ที่ค่อนข้างสูง แต่ขนาดอนุภาค γ ' กลับเล็กกว่า คาดว่าอาจ มาจากอิทธิพลของธาตุผสมอะลูมิเนียม โดยในชิ้นงาน 0 นั้นมีปริมาณธาตุผสมอะลูมิเนียม ที่น้อยกว่า ในชิ้นงาน 1 โดยจากงานวิจัยก่อนหน้าพบว่าการเติมอะลูมิเนียม ส่งผลต่อการเพิ่มอัตราการโต (coarsening rate) ของอนุภาค γ ' **[12, 13, 20]** ดังนั้นผลจากธาตุผสมอะลูมิเนียม จึงทำให้ขนาด ชองอนุภาค γ ' ของชิ้นงาน 0 โตช้ากว่า ชิ้นงาน 1 ดังแสดงในรูปที่ 4.17

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากรูปที่ 4.15 เมื่อคำนวณสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ภายหลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง พบว่าสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ในชิ้นงานที่ 0 – 5 มีสัดส่วนเชิงพื้นที่ 0.50, 0.49, 0.49, 0.49, 0.49 และ0.48 ตามลำดับ โดยสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' สามารถแสดง เป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.19

จากรูปที่ 4.19 พบว่าหลังจำลองการใช้งานที่ 900°C นาน 400 ชั่วโมง สัดส่วนเชิงพื้นที่โดย เฉลี่ยของเฟส γ' ในแต่ละชิ้นงานมีค่าใกล้เคียงกันมาก แสดงให้เห็นว่าการเติมธาตุผสมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด Inconel 738 ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ต่อ สัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ' หลังจำลองการใช้งานที่ 900°C นาน 400 ชั่วโมง 4.6 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะ ผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ภายหลังจำลองการใช้งาน อุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

4.6.1 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (Optical microscope, OM) ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน (การทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง) จากนั้นจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง แสดง ดังรูปที่ 4.20 และ 4.21

จากรูปที่ 4.20 พบว่าโครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000^OC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ในทุกชิ้นงาน จะพบอนุภาคสีเข้มกระจายตัวอยู่ภายในเนื้อพื้น และตามขอบเกรนอย่างเห็นได้ ชัด และตกตะกอนบริเวณขอบเกรน คาดว่าเป็นโครงสร้างคาร์ไบด์ โดยโครงสร้างคาร์ไบด์ที่กระจายใน เนื้อพื้นคาดว่าเป็นคาร์ไบด์ชนิด MC และคาร์ไบด์ที่ตกตะกอนตามขอบเกรนคาดว่าเป็นคาร์ไบด์ชนิด MC หรืออาจเป็น คาร์ไบด์ชนิด $M_{23}C_6$ ที่เกิดจากการสลายตัวของคาร์ไบด์ชนิด MC [1, 3, 7, 15] นอกจากนี้ภายในเนื้อพื้นมีจุดด่างสีเข้มอยู่ภายในอย่างชัดเจน ซึ่งคาดว่าจุดรอยด่างแหล่านี้คืออนุภาค γ' ที่มีขนาดใหญ่จนเริ่มสังเกตได้จากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสงกำลังขยาย 725 เท่า

รูปที่ 4.20 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 725 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

จากรูปที่ 4.21 พบว่าโครงสร้างจุลภาคที่ได้หลังจากการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000[°]C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ในทุกชิ้นงาน จะพบอนุภาคใส กระจายตัวอยู่ภายในเนื้อพื้น ซึ่งคาดว่าอนุภาคใสเหล่านี้คือ อนุภาค γ' ที่โตขึ้นระหว่างการจำลองการใช้งาน ที่อุณหภูมิ 1000[°]C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง จนขนาด ใหญ่ขึ้นมาก จนสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนจากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสงกำลังขยาย 7250 เท่า

รูปที่ 4.21 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และ ผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง กำลังขยาย 7250 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน 5

จากรูปที่ 4.21 เมื่อคำนวณสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ภายหลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000 ^oC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง พบว่าสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ในชิ้นงานที่ 0 – 5 มีสัดส่วนเชิง พื้นที่ 0.19, 0.23, 0.26, 0.34, 0.36 และ 0.29 ตามลำดับ โดยสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' สามารถ แสดงเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.22

รูปที่ 4.22 กราฟแสดงสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ'ภายหลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000 [°]C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

จากรูปที่ 4.22 พบว่าหลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000℃ นาน 400 ชั่วโมง ชิ้นงาน 0 มี สัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ'น้อยที่สุดคือ 0.19 และ ชิ้นงาน 4 สัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของ เฟส γ' มากที่สุดคือ 0.36 เมื่อพิจารณาชิ้นงาน 0-4 พบว่าเมื่อชิ้นงานมีปริมาณธาตุผสมโคบอลต์ มากขึ้น จะมีสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ' เพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลที่ได้มีแนวโน้มสอดคล้องกับ งานวิจัยก่อนหน้าซึ่งพบว่าในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิล ที่มีส่วนผสมของโคบอลต์ ต่ำกว่า 19 % โดยอะตอม หลังผ่านการใช้งานที่อุณหภูมิสูงเป็นเวลานาน พบว่าอัตราส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' จะ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยตาม %โดยอะตอม ของโคบอลต์ ที่เพิ่มขึ้นจนถึง 19 %โดยอะตอม แต่หากมีส่วนผสม ของ โคบอลต์มากกว่า 19 % โดยอะตอม เมื่อเพิ่มปริมาณโคบอลต์ สัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ'จะมีค่าลดลง [21] แต่อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้พบว่าชิ้นงาน 5 ที่มีการเติมธาตุผสมโคบอลต์ มาก สุด แต่พบว่าสัดส่วนเชิงพื้นที่โดยเฉลี่ยของเฟส γ' ไม่ได้มากที่สุด คาดว่าเนื่องมาจากผลของธาตุ นิกเกิล ที่มีปริมาณน้อยกว่าชิ้นงานอื่น ทำให้โครงสร้างพื้นมีความเสถียรมากขึ้น [1, 3, 7, 14] และมี ธาตุนิกเกิลที่จับตัวกับธาตุอะลูมิเนียมเพื่อฟอร์มอนุภาค γ' ในปริมาณที่น้อยลง 4.6.2 ผลการทดลองและ วิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราด (Scanning electron microscope, SEM) ภายหลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

ร**ูปที่ 4.23** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ หลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน จากนั้นจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง รูปจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า ก) ชิ้นงาน 0, ข) ชิ้นงาน 1, ค) ชิ้นงาน 2, ง) ชิ้นงาน 3, จ) ชิ้นงาน 4 และ ฉ) ชิ้นงาน5

ชิ้นงานโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 และโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 ที่เติม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ (ชิ้นงาน 0 - 5) ภายหลังการหลอมละลายแบบอาร์กสุญญากาศ และผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน (การทำละลายที่อุณหภูมิ 1175^oC เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845^oC เป็นเวลา 24 ชั่วโมง) จากนั้นจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง โครงสร้างจุลภาคที่ตรวจสอบได้จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด กำลังขยาย 20000 เท่า แสดงดังรูปที่ 4.23 และหาค่าความกลม (circularity) โดยเฉลี่ยได้ ดังรูป 4.24

จากรูปที่ 4.23 ผลที่ได้จากการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคหลังจำลองการใช้งานที่ 1000°C นาน 400 ชั่วโมง ด้วย SEM ที่กำลังขยาย 20000 เท่า พบว่าชิ้นงานทั้งหมดมีอนุภาค γ ' สองขนาด คือ อนุภาค γ ' ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งคาดว่าเป็นอนุภาค γ ' ที่เกิดหลังกรรมวิธีทางความร้านมาตรฐาน และโตต่อระหว่างการจำลองการใช้งาน และอนุภาค γ ' ที่มีขนาดเล็ก ซึ่งคาดว่าเป็นอนุภาค γ ' ที่เกิด การตกตะกอนขึ้นมาใหม่ระหว่างการจำลองการใช้งาน และอนุภาค γ ' ที่มีขนาดเล็ก ซึ่งคาดว่าเป็นอนุภาค γ ' ที่เกิด การตกตะกอนขึ้นมาใหม่ระหว่างการจำลองการใช้งาน และอนุภาค γ ' ที่มีขนาดเล็ก ซึ่งคาดว่าเป็นอนุภาค γ ' ที่เกิด การตกตะกอนขึ้นมาใหม่ระหว่างการจำลองการใช้งาน โดยลักษณะรูปร่าง (morphology) ของ อนุภาค γ ' ที่มีขนาดใหญ่ จะมีลักษณะกลมในทุกชิ้นงาน ดังแสดงในรูปที่ 4.23 และ4.24 ดังนั้นการ เติมธาตุผสมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ในโลหะผสมพิเศษเกรด Inconel 738 จะไม่ส่งผล อย่างมีนัยสำคัญต่อรูปร่างของอนุภาค γ ' ที่มีขนาดใหญ่ หลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000°C นาน 400 ชั่วโมง

จากรูปที่ 4.23 เมื่อคำนวณพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ขนาดใหญ่ ภายหลังจำลองการใช้ งานอุณหภูมิ 1000 ^OC เป็นเวลา 400 ชั่วโมง พบว่าพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ขนาดใหญ่ ใน ชิ้นงานที่ 0 – 5 มีขนาด 1.090, 1.451, 1.318, 1.161, 1.041 และ 1.055 um² ตามลำดับ โดยพื้นที่ โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ขนาดใหญ่ สามารถแสดงเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.25

จากรูปที่ 4.22 เมื่อพิจารณาเพียงขนาดหรือพื้นที่โดยเฉลี่ยของอนุภาค γ' ขนาดใหญ่ หลัง จำลองการใช้งานที่ อุณหภูมิ 1000°C นาน 400 ชั่วโมง พบว่า ชิ้นงาน 4 จะมีขนาดอนุภาค γ' เล็ก ที่สุดมีขนาด 1.041 um² และชิ้นงาน 1 มีขนาดอนุภาค γ' ใหญ่ที่สุดมีขนาด 1.451 μ m² เมื่อ พิจารณาแนวโน้มขนาด อนุภาค γ' ในชิ้นงาน 1-5 พบว่าชิ้นงานที่มีปริมาณอัตราส่วน Ni : Co มาก จะมีขนาดอนุภาค γ' ใหญ่กว่า ชิ้นงานที่มีปริมาณ Ni : Co น้อย โดยขนาดของอนุภาค γ' ที่พบหลัง จำลองการใช้งานที่ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง จะมีแนวโน้มคล้ายกับขนาดของอนุภาค γ' หลัง จำลองการใช้งานที่ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง คาดว่าเนื่องจากผลของธาตุผสมอะลูมิเนียมที่เติม ในชิ้นงาน 1-5 และผลร่วมกันของการลดธาตุผสมนิกเกิล และเพิ่มธาตุผสมโคบอลต์จากชิ้นงาน 1-5 เหมือนกับกรณีการจำลองการใช้งานที่ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

นอกจากนี้เมื่อพิจารณา กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อ ขนาดอนุภาค γ' หลังจำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง ที่เปลี่ยนแปลงในแต่ ละชิ้นงานดังรูปที่ 4.26 โดยจุดสีดำแทนกลุ่มชิ้นงานที่ไม่มีการเติมธาตุผสมเพิ่ม (ชิ้นงาน 0) และจุดสี แดงแทนกลุ่มชิ้นงานที่มีการเติมธาตุผสมเพิ่ม (ชิ้นงาน 1 - 5) จากรูปที่ 4.26 จะเห็นได้ว่าในกลุ่ม ชิ้นงานที่มีการเติมธาตุผสม อัตราการลดลงของธาตุนิกเกิล จะไม่เท่ากับอัตราการเพิ่มของธาตุ โคบอลต์ ดังสังเกตได้จากเส้นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์เป็นเส้นโค้ง ไม่ใช่เส้นตรง ดังนั้นจึงคาดว่าธาตุผสมโคบอลต์ มีผลต่อขนาดอนุภาค γ' หลังจำลองการใช้งาน อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง มากกว่าธาตุผสมนิกเกิล ซึ่งสามารถอธิบายผลของธาตุ โคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' ที่มากกว่าผลของธาตุนิกเกิล ได้เช่นเดียวกับในกรณีขนาดอนุภาค γ' หลังบ่มแข็ง และหลังลองการใช้งานอุณหภูมิ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

รูปที่ 4.26 กราฟสามมิติของการเปลี่ยนแปลงธาตุผสมนิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาดอนุภาค γ' หลัง จำลองการใช้งานอุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมงที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละชิ้นงาน

เมื่อพิจารณาผลของอุณหภูมิต่อขนาดของอนุภาค γ' โดยจากงานวิจัยก่อนหน้าพบว่าขนาด ของอนุภาค γ' หลังจำลองการงานจะขึ้นกับค่าอัตราการโต (coarsening rate) ของอนุภาค γ' ซึ่ง ค่าอัตราการโตจะขึ้นกับอุณหภูมิ [22] ดังสมการ 6

$$K = \frac{A \times D \times V \times C}{M} \times \frac{\sigma}{e}$$
CHULALONGKORN R × TVERSITY (6)

เมื่อ K คือ ค่าอัตราการโต (coarsening rate) ของอนุภาค γ ', A คือ ค่าคงที่มีค่าประมาณ 0.89 ตามโมเดล LSW, V คือ molar volume of precipitate = 2.716×10⁻⁵ m³ mol⁻¹, C คือ สัดส่วนโดยอะตอมของ Al ที่สมดุล, σ คือ precipitate/matrix interface energy = 30 × 10⁻³ J/m², R คือ ค่าคงที่ของแก๊ส = 8.314 Jmol⁻¹ K⁻¹, T คือ อุณหภูมิหน่วยเคลวิน, D คือ ค่า สัมประสิทธิ์การแพร่ของ Al ในเนื้อพื้น โดยมีค่าตาม Arrhenius equation ดังสมการ 7

$$D = D_0 \exp\left(\frac{-Q}{RT}\right)$$
(7)

เมื่อ D คือ ค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของ Al ในเนื้อพื้น, D₀ คือ ค่าคงที่การแพร่ของ Al, Q คือ Activation energy, R คือ ค่าคงที่ของแก๊ส = 8.314 Jmol⁻¹K⁻¹, T คือ อุณหภูมิหน่วยเคลวิน

จากสมการที่ 6 และ7 สามารถคำนวณหาค่าประมาณอัตราการโตของอนุภาค γ ' ที่ อุณหภูมิ 900°C ได้เท่ากับ 1.65×10⁻²⁷ m³/s และอัตราการโตของอนุภาค γ ' ที่อุณหภูมิ 1000°C ได้เท่ากับ 12.3×10⁻²⁷ m³/s ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับรูปที่ 4.27 ที่พบอนุภาค γ ' โตขึ้นอย่างเด่นชัด ในการจำลองการใช้งานที่ 1000°C นาน 400 ชั่วโมง มากกว่า การจำลองการใช้งานที่ 900°C เป็น เวลา 400 ชั่วโมง ดังนั้นจึงคาดว่าอุณหภูมิที่สูงขึ้นจะส่งผลให้อัตราการโตของอนุภาค γ ' มีค่าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ขนาดของอนุภาค γ ' มีขนาดใหญ่ขึ้น

รูปที่ 4.27 กราฟเปรียบเทียบขนาดอนุภาค γ' ภายหลังการจำลองการใช้งานที่ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง และภายหลังการจำลองการใช้งานที่ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

งานวิจัยนี้ศึกษาการผลของการเพิ่มธาตุผสม อะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ในโลหะผสม พิเศษเกรด Inconel 738 ต่อการเปลี่ยนแปลงของอนุภาค γ ' ในชิ้นงานที่เตรียมจากการหลอม ละลายแบบอาร์ค หลังจากนั้นทำการละลายด้วยอุณหภูมิ 1175°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง โดยที่การ เปลี่ยนแปลงของอนุภาค γ ' หลังการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ความเสถียรของ อนุภาค γ ' ภายหลังการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C และ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง สามารถสรุปผลได้ดังนี้

- ปริมาณธาตุผสมโคบอลต์ ที่เพิ่มขึ้นส่งผลต่อ รูปร่างของอนุภาค γ' หลังการจำลองการใช้งาน ที่อุณหภูมิ 900°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง โดยเมื่อปริมาณโคบอลต์ เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มี แนวโน้มที่อนุภาค γ' มีลักษณะเป็นทรงกลมมากยิ่งขึ้น
- ปริมาณธาตุผสมโคบอลต์ เพิ่มขึ้นน่าจะส่งผลให้ Solvus temperature ของอนุภาค γ' เพิ่มขึ้นตามทฤษฎี ดังนั้นอนุภาค γ' จึงมีเสลียรที่อุณหภูมิสูงมากขึ้นด้วย ทำให้อนุภาค γ' ถูกทำละลายได้ยากขึ้น นอกจากนี้ธาตุผสมโคบอลต์ยังส่งผลในการลดอัตราการโต (coarsening rate) ของอนุภาค γ' หลังจำลองการใช้งานหลังการจำลองการใช้งานที่ อุณหภูมิ 900°C และ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
- เมื่อโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด Inconel 738 มีปริมาณโคบอลต์ ในปริมาณที่ต่ำ จะ มีแนวโน้มที่ อัตราส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' เพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามปริมาณโคบอลต์ ที่เพิ่ม ภายหลังการจำลองการใช้งานที่ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
- 4. ภายหลังกรรมวิธีความร้อนมาตรฐาน พบว่าการเพิ่มธาตุผสมนิกเกิลลงในโลหะผสมพิเศษเนื้อ พื้นนิกเกิลเกรด Inconel 738 จะเป็นการเพิ่มความเสถียรของโครงสร้างพื้น γ นอกจากนี้ นิกเกิล ยังเป็น forming elements หลักของอนุภาค γ '

- การเติมธาตุผสมอะลูมิเนียม 1 % โดยน้ำหนัก เป็นการเพิ่มปริมาณอะลูมิเนียม ที่เหมาะสม ในโลหะผสมพิเศษเนื้อพื้นนิกเกิลเกรด Inconel 738 เพื่อให้อนุภาค γ' มีสัดส่วนเชิงพื้นที่ เพิ่มขึ้นและยังมีลักษณะรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยม หลังผ่านกรรมวิธีทางความร้อนมาตรฐาน
- เมื่อปริมาณอะลูมิเนียม เพิ่มขึ้นจะส่งผลในการเพิ่มอัตราการโต (coarsening rate) ของ อนุภาค γ' หลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900°C และ 1000°C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง
- หลังการบ่มแข็ง ชิ้นงาน IN 738 ที่มีการเติมอะลูมิเนียม 1%โดยน้ำหนัก และ นิกเกิล 6 % โดยน้ำหนัก คาดว่าเป็นชิ้นงานที่น่าจะเหมาะสมที่สุดเนื่องจากมีขนาดอนุภาค γ' ที่เหมาะสม และสัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ที่สูง นอกจากนี้รูปร่างอนุภาค γ' ยังคงมีลักษณะเป็น cubic
- หลังจำลองการใช้งานที่ 900°C ชิ้นงาน IN 738 ที่มีการเติม อะลูมิเนียม 1%โดยน้ำหนัก ,นิกเกิล 4.5 %โดยน้ำหนัก และโคบอลต์ 1.5 %โดยน้ำหนัก คาดว่าเป็นชิ้นงานที่น่าจะ เหมาะสมที่สุดในสภาวะการใช้งานนี้ เนื่องจากอนุภาค γ' ยังคงมีรูปร่างใกล้เคียง cubic มากที่สุด และมีอัตราการโตของอนุภาค γ' ต่ำ
- หลังจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000°C ขึ้นงาน IN 738 ที่มีการเติม อะลูมิเนียม 1%โดย น้ำหนัก, นิกเกิล 1.5 %โดยน้ำหนัก และโคบอลต์ 4.5 %โดยน้ำหนัก คาดว่าเป็นชิ้นงานที่ น่าจะเหมาะสมที่สุดในสภาวะการใช้งานนี้ที่สุด เนื่องจากมีอัตราการโตของอนุภาค γ' ต่ำ ที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะ

- ควรศึกษาเพิ่มเติมผลของการเติมธาตุผสมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ต่อขนาด และ สัดส่วนเชิงพื้นที่ของเฟส γ' ที่ระยะเวลาการจำลองการใช้งานที่ต่างกันออกไป เช่น ที่ 50, 100, 150, 200, 250, 300 และ 350 ชั่วโมง
- ควรศึกษาเพิ่มเติมผลของธาตุผสมอะลูมิเนียม นิกเกิล และโคบอลต์ ต่อสมบัติเชิงกลที่ เปลี่ยนแปลงไป เช่นการเปลี่ยนแปลงของความแข็ง, เปลี่ยนแปลงของความต้านทานความล้า และความคืบ ที่อุณหภูมิสูง เป็นต้นต่อไป

 ควรศึกษาเพิ่มเติมผลของกระบวนการ Reheat Treatment ชิ้นงานหลังผ่านการจำลองการ ใช้งานทั้งที่อุณหภูมิ 900°C และ 1000°C ภายหลังการจำลองการใช้งานมาแล้ว 400 ชั่วโมง

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	3.30	7.03	
Ti K	3.41	4.09	the second se
Cr K	16.36	18.10	
Co K	8.04	7.85	
Ni K	60.65	59.40	Number 1
Nb L	1.30	0.80	60µm Electron Image 1
Mo L	1.93	1.16	
Та М	2.31	0.73	
WM	2.70	0.84	
Totals	100.00		1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 Full Scale 2969 cts Cursor: -0.025 (2682 cts) keV

ภาคผนวก ก ส่วนผสมทางเคมีของชิ้นงานในแต่ละบริเวณ ที่ตรวจสอบด้วย EDS

ก1: ชิ้นงาน 0 (หลังหลอม)

รูปที่ ก1 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 0 หลังการหลอม (บริเวณที่ 1)

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	3.38	7.23	
Ti K	3.60	4.33	Tablan
Cr K	15.34	17.01	IGKORI
Со К	7.05	6.89	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A
Ni K	61.62	60.51	the Byster it.
Nb L	1.39	0.86	60µm Electron Image 1
Mo L	2.65	1.59	1
Та М	1.88	0.60	AI W
WM	3.08	0.97	
Totals	100.00		1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 Full Scale 2969 cts Cursor: -0.025 (2753 cts) keV

รูปที่ ก2 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 0 หลังการหลอม (บริเวณที่ 2)

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	3.47	7.37	the the
Ti K	3.73	4.46	and the second sec
Cr K	15.78	17.38	
Со К	7.93	7.71	
Ni K	61.69	60.17	
Nb L	0.70	0.43	60µm Electron Image 1 Co
Mo L	1.33	0.79	Ni l
Та М	2.20	0.70	AL W
WM	3.17	0.99	TI TA MO TI TA W ND TI Cr CO NI TA W ND TI TI Cr TA W
Totals	100.00	- LOTOLE	1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 Full Scale 2969 cts Cursor: -0.025 (2784 cts) keV

รูปที่ ก3 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 0 หลังการหลอม (บริเวณที่ 3)

ก2: ชิ้นงาน 0

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	3.53	7.52	TAX MARKAN SALANA
Ti K	3.13	3.76	
Cr K	15.80	17.47	
Со К	7.96	จุฬ7.77	ารณ์มห
Ni K	60.98	59.71	IGKORN
Zr L	0.26	0.17	10µm Electron Image 1 Co Spectrum 1
Zr L Nb L	0.26 0.98	0.17 0.61	10µm Electron Image 1 Co Spectrum 1
Zr L Nb L Mo L	0.26 0.98 2.41	0.17 0.61 1.44	Co Spectrum 1
Zr L Nb L Mo L Ta M	0.26 0.98 2.41 1.73	0.17 0.61 1.44 0.55	10µm Electron Image 1 Co Spectrum 1 Al Zr Mo W Ta Nb Zr Mo Cr Co Ni W Ta Nb Zr Mo Ti Ti A Cr Co Ni Ta Cr Ta Ta
Zr L Nb L Mo L Ta M W M	0.26 0.98 2.41 1.73 3.21	0.17 0.61 1.44 0.55 1.00	10µm Electron Image 1 Co Spectrum 1 Al Zr Mo Wi Ta Nb Tr Co Ni Ti V Wo Tr Co Ni Ti Ti Cr Co Ni Vi Ti 2 3 4 5 6 7 8 9 Full Scale 5076 cts Cursor: -0.010 (7688 cts) keV KeV KeV KeV

รูปที่ ก4 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 0 (บริเวณที่ 1)

รูปที่ ก5 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 0 (บริเวณที่ 2)

		V ()	FREEGEGG-PDDDDDFFI
Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	3.36	7.15	
Ti K	3.14	3.76	AND THE LOUIS
Cr K	16.45	18.14	ารณ์มา
Co K	8.63	8.40	IGKORN
Ni K	60.82	59.41	10µm Electron Image 1
Zr L	0.06	0.03	Co Spectrum 1
Nb L	0.66	0.41	Al Ni Zr W
Mo L	1.91	1.14	cr Ta Mo Mo Ti W w Nb Nb Ta W Zr Ti Ti Cr Co Ni Ta W Zr Ti Ti Cr Ta W
Та М	1.65	0.52) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Full Scale 5156 cts Cursor: -0.010 (7581 cts) keV
WM	3.32	1.04	
Totals	100.00		

รูปที่ ก6 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 0 (บริเวณที่ 3)

ก3: ชิ้นงาน 1

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	4.30	9.05	
Ti K	3.10	3.67	
Cr K	15.28	16.67	
Co K	7.05	6.79	
Ni K	63.06	60.93	10µm Electron Image 1 Co Spectrum 1
Zr L	0.09	0.05	-5000 /
Nb L	0.83	0.50	
Mo L	1.35	0.80	Cr W W Nb Mo Ti Ta Zr Ti Cr Co Ta Ta W Nb Ti Ti Cr Ta W
Та М	1.66	0.52	Full Scale 5343 cts Cursor: -0.010 (7616 cts) keV
WM	3.29	1.02	
Totals	100.00		

รูปที่ ก7 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 1 (บริเวณที่ 1)

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
ΔΙΚ	1 13	8 71	
	4.15	0.11	
Ti K	2.81	3.34	ณ์มห
Cr K	14.99	16.42	KORN
Со К	7.48	7.23	
Ni K	63.09	61.23	10µm Electron Image 1
Zr L	0.01	0.01	Co Spectrum 1
Nb L	0.88	0.54	Al _{zr} Mo W
Mo L	1.62	0.96	Cr W W Zr Ti Ta No No Ti Ta W Mo Ti Ti Cr Co V Ta Ta W
Та М	1.63	0.51) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Full Scale 5447 cts Cursor: -0.010 (7614 cts) keV
WM	3.36	1.04	
Totals	100.00		

รูปที่ ก8 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 1 (บริเวณที่ 2)

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	4.36	9.11	
Ti K	2.59	3.04	
Cr K	15.42	16.71	
Co K	7.75	7.41	A CONTRACTOR AND
Ni K	63.83	61.28	10µm Electron Image 1
Nb L	0.27	0.16	Co N
Mo L	1.77	1.04	Al W W
Та М	1.06	0.33	
WM	2.95	0.91) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Full Scale 5539 cts Cursor: -0.010 (7648 cts)
Totals	100.00		

รูปที่ ก9 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 1 (บริเวณที่ 3)

ก4: ชิ้นงาน 2

รูปที่ ก10 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 2 (บริเวณที่ 1)

รูปที่ ก11 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 2 (บริเวณที่ 2)

รูปที่ ก12 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 2 (บริเวณที่ 3)

ก5: ชิ้นงาน 3

Element	Weight%	Atomic%	- Spectrum T
Al K	4.12	8.67	
Ti K	3.04	3.61	
Cr K	15.34	16.76	
Co K	11.33	10.92	
Ni K	59.05	57.13	10µm Electron Image 1 Co Spectrum 1
Nb L	0.74	0.45	
Mo L	1.67	0.99	
Та М	1.23	0.39	$\begin{array}{c} \begin{array}{c} Cr \\ T_{1} \\ T_{2} \\ T_{2}$
WM	3.48	1.07	Full Scale 4511 cts Cursor: -0.025 (2575 cts) keV
Totals	100.00		

รูปที่ ก13 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 3 (บริเวณที่ 1)

รูปที่ ก14 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 3 (บริเวณที่ 2)

รูปที่ ก15 ส่ว[ิ]นผสม ทางเคมีชิ้นงาน 3 (บริเวณที่ 3)

ก6: ชิ้นงาน 4

รูปที่ ก16 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 4 (บริเวณที่ 1)

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	4.09	8.61	
Ti K	2.81	3.33	
Cr K	15.80	17.26	
Co K	12.44	11.99	9
Ni K	57.79	55.91	10µm Electron Image 1
Nb L	0.50	0.31	Co Spec
Mo L	1.98	1.17	state //
Та М	1.29	0.41	Cr Al Mo V W Wo Cr Co Ni W W No Mo Cr Co Ni
WM	3.30	1.02	M Talww Nb Ti Ti Cr ATal Ta W 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Full Scale 4396 cts Cursor: -0.010 (7371 cts)
Totals	100.00		

รูปที่ ก17 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 4 (บริเวณที่ 2)

รูปที่ ก18 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 4 (บริเวณที่ 3)

	-		Concentrations and an entropy of the second s
Element	Weight%	Atomic%	Spectrum
Al K	3.99	8.40	11/1
Ti K	2.93	3.48	
Cr K	15.02	16.44	
Со К	13.50	13.03	
Ni K	57.42	55.63	10µm Electron Image 1
Zr L	0.33	0.21	Co Spectr
Nb L	0.67	0.41	
Mo L	1.74	1.03	$ \begin{array}{c} A^{I}z_{T} & M^{N} \\ Cr & W^{W} & Nb \\ T_{T} & T_{T} & Nb & Mo \\ T_{T} & T_{T} & V_{T} & T_{T} \\ T_{T} & T_{T} & V_{T} & T_{T} \\ T_{T} & T_{T} & T_{T} \\ T_{T} & T_{T} & T_{T} \\ T_{T}$
Та М	1.29	0.40	
WM	3.11	0.96	
Totals	100.00		

ก7: ชิ้นงาน 5

รูปที่ ก19 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 5 (บริเวณที่ 1)

Element	Weight%	Atomic%	Spectrum 1
Al K	3.79	8.02	
Ti K	2.94	3.50	ารณ์มหาวิ
Cr K	15.18	16.66	NGKORN U
Со К	14.16	13.71	
Ni K	56.93	55.35	10µm Electron Image 1
Zr L	0.16	0.10	C0
Nb L	0.55	0.34	
Mo L	1.26	0.75	
Та М	1.67	0.53	TW Talliaw Zr Ti Ti Cr Tallia Full Scale 4496 cts Cursor -0.025 (2588 cts)
WM	3.35	1.04	
Totals	100.00		

รูปที่ ก20 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 5 (บริเวณที่ 2)

Element	Weight%	Atomic%
Al K	4.15	8.76
Ti K	2.72	3.24
Cr K	14.96	16.41
Co K	14.01	13.56
Ni K	56.12	54.53
Zr L	0.32	0.20
Nb L	0.99	0.61
Mo L	2.06	1.23
Та М	1.42	0.45
WM	3.24	1.01
Totals	100.00	

รูปที่ ก21 ส่วนผสม ทางเคมีชิ้นงาน 5 (บริเวณที่ 3)

ภาคผนวก ข โครงสร้างจุลภาคขึ้นงานหลังการทำละลายที่อุณหภูมิ 1175⁰C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

รูปที่ ข1 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 0 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด Hitachi รุ่น SU3500

รูปที่ ข2 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 1 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด Hitachi รุ่น SU3500

รูปที่ ข3 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 2 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด Hitachi รุ่น SU3500

รูปที่ ข4 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 3 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด Hitachi รุ่น SU3500

รูปที่ ข5 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 4 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด Hitachi รุ่น SU3500

รูปที่ ข6 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 5 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด Hitachi รุ่น SU3500

ภาคผนวก ค โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานหลังการบ่มแข็งที่อุณหภูมิ 845⁰C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

รูปที่ ค1 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 0 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ ค2 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 1 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ ค3 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 2 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ ค4 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 3 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ ค5 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 4 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ ค6 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 5 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

ภาคผนวก ง โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานหลังการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 900⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

จุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ ง1 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 0 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

ร**ูปที่ ง2** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 1 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

ร**ูปที่ ง3** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 2 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ ง4 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 3 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

ร**ูปที่ ง5** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 4 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ ง6 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 5 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

ภาคผนวก จ โครงสร้างจุลภาคชิ้นงานหลังการจำลองการใช้งานที่อุณหภูมิ 1000⁰C เป็นเวลา 400 ชั่วโมง

จุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ จ1 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 0 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

ร**ูปที่ จ2** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 1 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ จ3 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 2 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ จ4 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 3 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

รูปที่ จ5 โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 4 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

ร**ูปที่ จ6** โครงสร้างจุลภาคชิ้นงาน 5 กำลังขยาย 20000 เท่า จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด JEOL รุ่น JSM IT-500HR

บรรณานุกรม

- วังยาว, ป., เอกสารการสอนวิชา High Temperature Material. 2548, ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- 2. Thakur, A., *Microstructural Responses of a Nickel Base Cast IN-*738 Superalloy to *a Variety of Pre-weld Heat-treatments*. 1998: University of Manitoba.
- 3. Donachie, M.J., and Donachie, S. J., *Superalloys: a technical guide: ASM international.* 2002.
- ศรีเกี่ยวฟั่น, ป., ผลการเติมอะลูมิเนียมและไทเทเนียมในโลหะผสมพิเศษเกรด Hastelloy X ที่ผลิตด้วย การหลอมอาร์คต่อโครงสร้างจุลภาคและความต้านทานการเกิดออกซิเดชัน, in ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ 2556, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- 5. University, K., *Material innovation center*. 2012.
- Turbine Blades. Internet. p. http://www.spaceflight.esa.int/impress/text/education/Circular%20Motion/Turbin e_Blades.html.
- 7. Reed, R.C., The superalloys: fundamentals and applications: Cambridge university press. 2008.
- 8. *Ni base superalloy.* Internet. p. <u>https://www.mah.se/upload/_upload/Ni-base%20superalloys.pdf</u>.
- 9. company, t.i.n., *Alloy IN-738 Technical data*. New York.
- 10. Liu, J.L., Zhang, J., Meng, J., Jia, Y. X., and Jin, T., *The effect of Co on the microstructure and stress rupture properties of a single crystal superalloy.* 2014.
- 11. Wang, B., Zhang, J., Huang, T., Yang, W., Su, H., Li, Z., and Fu, H., *Effect of Co on microstructural stability of the third generation Ni-based single crystal superalloys.* Journal of Materials Research, 2016: p. 1328-1337.
- Wangyao, P., et al., Effects of Al Additions and Reheat Treatments on Microstructures of Modified Nickel-Based Superalloy, Grade Inconel 738, by Vacuum Arc Melting Process. Advanced Materials Research, 2014. 1025-1026: p. 395-402.
- Wangyao, P., et al., Effect of Al Addition in Cast Nickel Base Superalloys, Inconel-738 on Microstructures and Oxidation Behaviors at 900°C and 1000°C.

Key Engineering Materials, 2015. 656-657: p. 39-44.

- 14. C.T. SIMS, W.C.H., *The superalloys*. 1972, New York: Wiley.
- 15. Kazantseva, N., et al. *Analysis of phase transformations in Inconel* 738*C alloy after regenerative heat treatment.* in *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering.* 2018. IOP Publishing.
- 16. Shi, Q., et al., Co effect on as-cast and heat-treated microstructures in Rucontaining single-crystal superalloys. 2014. 45(4): p. 1833-1843.
- 17. Chen, J.Y., et al. *Role of Cobalt in the Microstructural Stability of Single Crystal Superalloys.* in *Materials Science Forum.* 2016. Trans Tech Publ.
- 18. Nararak, A., et al., Effect of rhenium and cobalt additions on the microstructure and gamma prime phase stability of vacuum arc melted modified nickel-based superalloys grade MGA 1400. 2019. 61(7): p. 609-617.
- 19. Nathal, M. and L.J.M.T.A. Ebert, *The influence of cobalt, tantalum, and tungsten on the microstructure of single crystal nickel-base superalloys.* 1985. 16(10): p. 1849-1862.
- 20. Kontikame, N., S. Polsilapa, and P. Wangyao. *Effect of Precipitation Aging Temperatures on Reheat Treated Microstructures and its Phase Stability after Long-Term Exposure in Cast Nickel Base Superalloy, Grade Inconel* 738. in *Materials Science Forum*. 2017. Trans Tech Publ.
- 21. Llewelyn, S., et al., The effect of Ni: Co ratio on the elemental phase partitioning in $\gamma \gamma'$ Ni-Co-Al-Ti-Cr alloys. 2017. 131: p. 296-304.
- 22. Meher, S., et al., *Coarsening behaviour of gamma prime precipitates and concurrent transitions in the interface width in Ni-14 at.% Al-7 at.% Cr.* 2013. 93(9): p. 521-530.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล วัน เดือน ปี เกิด สถานที่เกิด วุฒิการศึกษา วิชชเวศร์ ก่อธรรมนิเวศน์ 23 ตุลาคม 2536 สุราษฎร์ธานี เข้าศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2555 เข้าศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโลหการและวัสดุ คณะวิศวกรรมศาตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 1/61 ถ.ดอนนก ต.ตลาด อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

ที่อยู่ปัจจุบัน